

JYTTE JORDAL

VINIR Í FØROYUM

Vinir í Føroyum

This One

RBJQ-KYJ-NRH7

Jytte Jordal: Vinir í Føroyum.
Umsett: Hallgerð Hansen.
Myndir: Per Ilum.
Sett og umbrotið: Hestprent.
Prent: Thuesen Bogtryk, Herning.
Útgáva: Føroya Skúlabókagrunnur, Tórshavn 1989,
við loyvi frá „Special-pædagogisk Forlag“.

Jytte Jordal

Vinir í Føroyum

Føroya Skúlabókagrunnur

Innihald

Koma tey í dag?	7
Eru líkindi hjá flogfarinum at seta seg?	11
Ellen fær ikki sovið.	15
Hvat skulu vit fara at gera?	17
Til fjals á kvøldi.	21
Til víkinga-húsini.	27
Vit koyra hvør sín veg.	33
Ein ferð í myrkri.	38
Nógv síl.	42
Um Goturs-háls.	48
Verkstaðurin.	55
Á veg til Havnar.	60
Hvør í sínum lagi í býnum.	65
Múrurin.	70
Tinganes.	76
Aliringar.	78
Onnur trøll.	81
Bygdin har norðuri.	84
Hvar er floytan?	88
Hvíti opalurin.	93

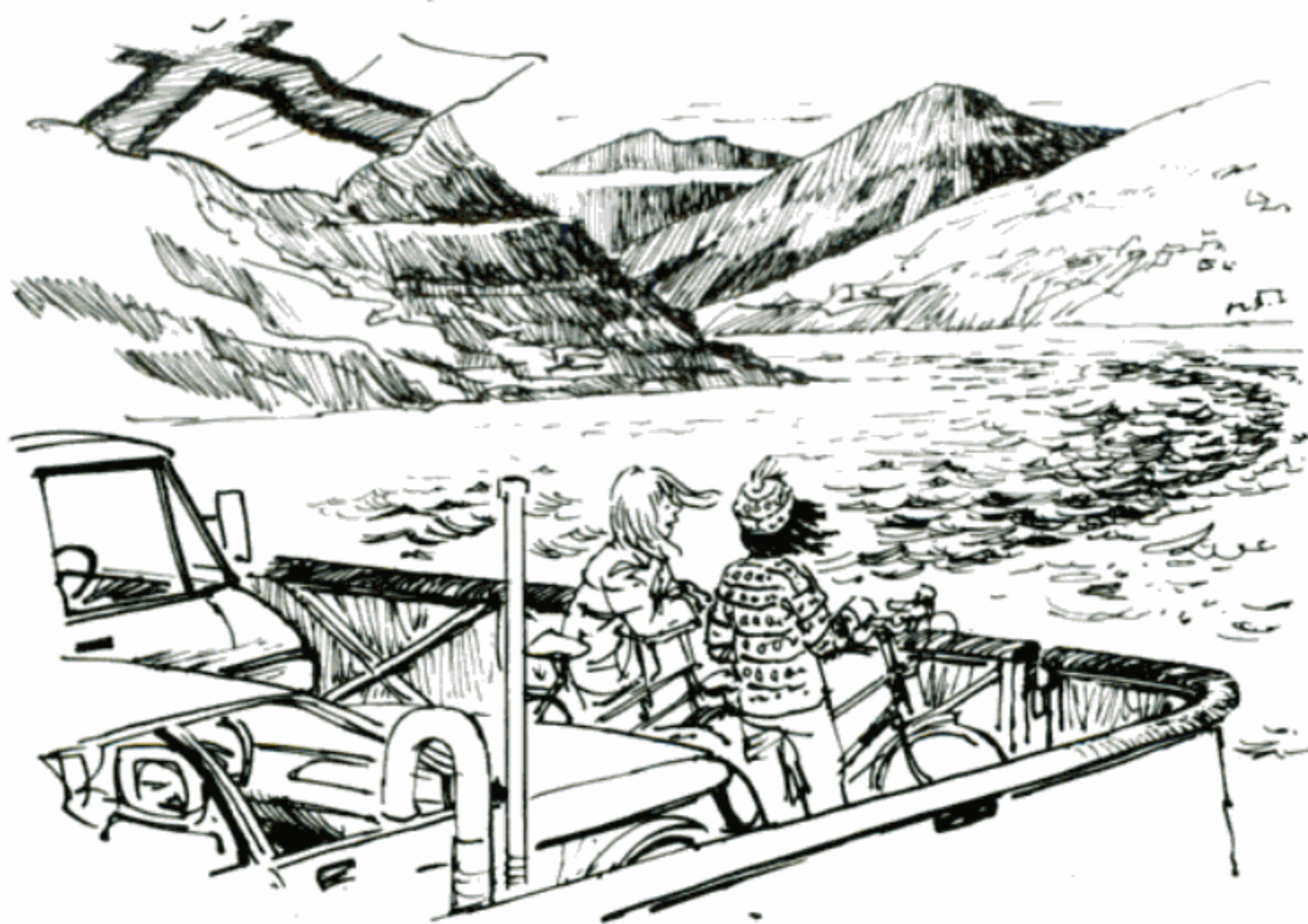

Føroyingar

Halla er hjálpsom og vinalig.
Uni er eitt ár eldri enn hini,
hann verður góður við *Ellen*.
Ólavur, honum dámar væl at fiska síl.
Kári er lærari í 7. flokki.
Mia, henni dámar væl at taka myndir.
Randi, henni dámar væl at
ganga í haganum.
Pauli er pápabeiggi Ólav og mammu-
beiggi Miu, hann er kollfirðingur.
Jóhanna er mamma Paula,
og omma Miu og Ólav.

Danir

Ellen verður góð við *Una*,
hon dugir væl at tekna.
Per og *Sofie* koma við flogfari.
Lone er ítróttalærari.
Henrik, honum dámar væl
at taka myndir.
Martin, honum dámar væl at fiska síl.

Koma tey í dag?

Ellen og Halla stóðu umborð á ferjuni. Tær vóru á veg av Vestmanna til Oyrargjáar. Tær høvdu súkklur við.

Har vóru so nógvir bilar, at lítið pláss var á dekkinum fyri gentum og súkklum.

„Nú regnar aftur,“ segði Halla. „Hví gongur tú hatt-leys?“

Ellen hugdi út á sjógv. „Hetta skilji eg ikki.“ „Tað er, sum fer ferjan eftir liðini. Vit standa í stað.“

„Tað er streymurin,“ Halla peikaði út á sjógv. „Tú sært, hvussu tað rekur.“

„Sum tað er kalt.“ Ellen kulsaði og togaði húgvuna niður um oyruni. „og sum tað er nógvur vindur.“ „Eru vit ikki skjótt á Oyrargjógv?“

Ellen var saman við flokkinum hjá sær í Føroyum, og nú var hon á veg vestur á flogvøllin saman við bræva-vin-konuni, Hallu.

„Ansa tær,“ segði Halla, „tá ið bilarnir koyra í land. Her er so trongligt.“

„Lat teir bara koyra,“ segði Ellen. „Vit hava góða tíð. Vit skulu ikki við flogfarinum, og her er nógv at síggja.“

„Ja, tað er gott, at vit hava súkkurnar við.“ Halla sat longu á súkkurni og stríddi seg niðan brekkuna.

„Bíða mær,“ rópti Ellen. „Eg má lata meg úr troyggju og húgvu,“ Nú var sólin komin fram.

Í somu løtu koyrdi ein lastbilur framvið. Hann var so nær, at Ellen við vilja læt seg detta niður í grúsjaðaran fram við vegnum.

„Fekst tú ilt?“ Halla vendi aftur at hjálpa Ellen.

„Vit noyðast at leiða súkkurnar niðan á hálsin,“ segði Halla.

„So bratt er ongastaðni í Danmark,“ tivaði Ellen. „Eg má hvíla meg eitt sindur.“

„Ja, men tá ið vit eru komnar niðaná, verður undan-brekka,“ flenti Halla.

Tær koyrdu gjøgnum Sandavág og Miðvág, so kom aftur ein tung brekka.

„Nú fari eg at hyggja meg um.“ Ellen leyp av súkkluni og hugdi aftur um seg. „Hygg, hasin ovur-vaksni fingurin,“ rópti hon. „Eg má fáa fatur í bókini hjá mær og tekna hann.“ Hon grópaði í rygg-sekkinum.

„Ikki nú“, segði Halla. „Vit skuldu helst komið út á flog-vøllin í dag.“

„Tú mást bíða.“ Ellen stóð og hugdi at einum forbergi. „Tílíkt fjall havi eg ongantíð sæð. Har er eingin tindur. Og tað sær út, sum tað røkkur til himmals.“

„Ja, kanska,“ flenti Halla. „Men um tú kemur út á eggina, sært tú, at tað fer snipst í havið. So ansa tær bara!“

„Á, tað rennur mær kalt niður eftir bakinum.“ Ellen skultraði sær.

„Ja, men tær nýtist ikki at fara hagar,“ segði Halla. „Øðrvísi var við trælunum fyrr í tíðini.“

„Hvussu var við teimum,“ spurdi Ellen. „Nei, eg tori næstan ikki at hoyra um hatta.“

„Jú, søgn er, at í heidnu tíð vóru trælir dripnir har, tá ið teir ikki orkaðu at arbeiða ella høvdu verið ólýdnir.“

Trælirnir voru ríknir niðan á eggina, og ikki fyrr enn teir stóðu á eggini, varnaðust teir havið niðriundir, men í somu løtu voru teir oman-stoyttir av Træla-nípu, sum er 150 metra høgt meitil-berg.

Genturnar stóðu eina løtu burtur í øðrum heimi. So fóru tær aftur á súkklurnar og súkklaðu út á flogvøllin.

Eru líkindi hjá flogfarinum at seta seg?

Per og Sofie sótu í flogfarinum. Teimum dámdi ikki at sigla. Tí komu tey við flogfari til Føroya. Tey komu saman við Lone. Lone var ítróttalærari. Hon mátti vera við til ein ítróttadag í Danmark, tí kom hon nú við flogfari.

Hini úr 7.c. vóru farin við skipi úr Hansthólmi fyri trimum døgum síðani. Tey skuldu vera á seturskúla í Føroyum, saman við einum 7. flokki úr Vestmanna.

Per var í ringum lag. Hann tímdi illa at fylgjast við Sofie. Men at sigla í 34 tímar, og kanska fáa sjóverk, tað var honum ovboðið. So mátti hann heldur royna at flúgva saman við Sofie. Sjálvt um hon bæði var fjákut og gjørði seg upp.

Tey høvdu flogið í meira enn tveir tímar. Vindurin var ímóti, men annars var klárt. „Hygg har,“ segði Per. „Nú eru vit har.“

Lone hugdi út. „Ja, eg hugsar so við,“ segði hon. „Hygg, fjøllini har. Tey standa beint upp úr sjónum.“

„Ja, og øll hasi smáu húsini, í tí ljósagrøna grasinum,“ læt í Sofie. „Vit síggja tey týðuliga.“

Flogfarið var nú á veg niður. Tað fleyg í ein stóran boga – og bráðliga vóru fjøll og oyggjar horvin. Flogfarið var komið inn í eitt skýggj.

„Øll vera biðin um at spennu trygðar-beltið,“ hoyrdist í hátalaranum.

Flogfarið ristist. Sofie merkti, hvussu trygðar-beltið helt henni í stólinum.

„Lone“, segði Sofie spakuliga. „Heldur tú“...

„Eg haldi vindurin liggur inn á síðuna“, uggaði Lone hana. „Vit flúgva helst inn eftir einum firði millum fjøll. Og tá ið vindur og luftin av jørðini møtast, fer flogfarið at ristast.“

„Eg haldi, flogfarið fer at seta seg nú“, læt í Sofie, „tí vit eru komin so langt niður.“

Men í somu løtu broytti flogfarið kós. Tey vóru trýst niður í stólin. Taskur og beriposar slongdust úr stólinum.

„Áh, nei... ansa eftir Sofie“, rópti Per. „Nú stoytti eg cola-fløskuna, hygg buksurnar hjá mær!“

So vóru tey aftur uppi í sólini. „Tað eydnaðist ikki flogfarinum at seta seg hesa ferð“, segði flog-skiparin í hátalaranum. „Vit royna aftur um 5. minuttir.“

Tey flugu úteftir yvir sjógvin. So fóru tey aftur líðandi niðureftir, og flugu so inneftir millum fjøllini. Her regnaði, og fleiri ferðir sá út, sum annar vongurin bar við fjallið.

„Lone hevur tú okkurt at spýggja í, eg vil spýggja,“ græt Sofie.

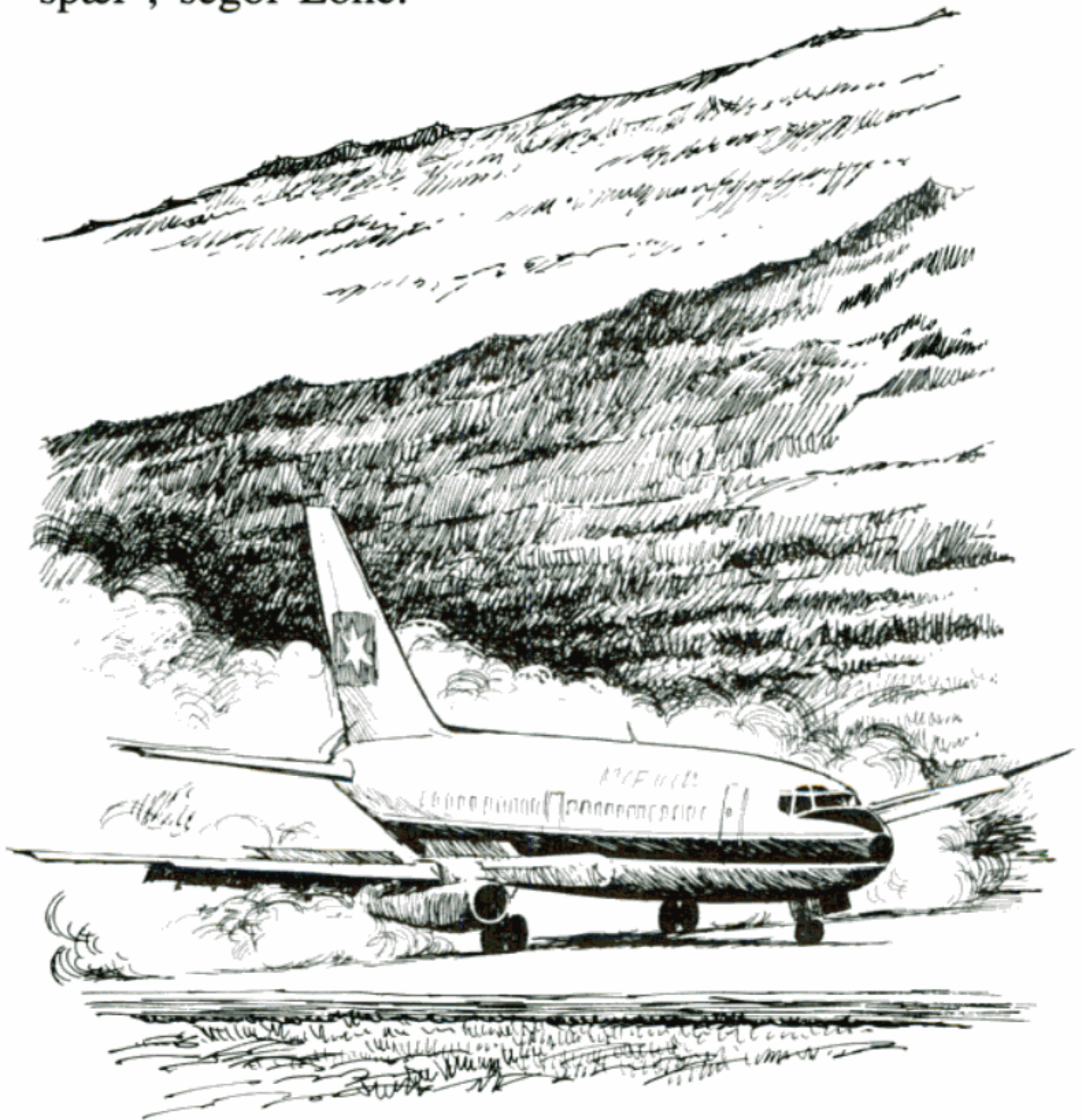
Lone legði armin um Sofie. „Slíkt hevur flog-skiparin ofta roynt.“

Per fann ein posa at spýggja í í stólinum frammanfyri. „Hygg“, segði hann, og gav Sofie posan. „Nú haldi eg hann setir seg.“

Tað rykti og skrykti í flogfarinum, tá ið hjólini bóru við jørðina.

Tey føldu, hvussu trygdar-beltið spentist, meðan flogfarið bremsaði harðliga.

Nakrar fáar minuttir seinni stóð flogfarið við floghøllina. „Hatta gjørdi flog-skiparin sum eitt spæl“, segði Lone.

Og nú vóru tey á veg inn í høllina. „Har stendur Ellen,“ segði Per glaður. „Kom, vit fara inn til hennara.“

Men tey máttu bíða leingi, áðrenn viðfarið hjá teimum kom fram. Og so skuldu tey yvir til tollaran. Og endiliga vóru tey inni, har Ellen og Halla stóðu.

„Hetta er Halla“, segði Ellen.

„Tað er henni, eg havi fingið so nógv brøv frá, so vit kennast longu heilt væl.“

„Tað var gott, tit komu í øllum góðum,“ sigur Ellen, tá ið tey vóru á veg út í bussin. „Tað sá annars hættisligt út, tá ið flogfarið setti seg.“

„Hvussu tá“? spurdi Sofie. Nú bilaði henni einki.

„Jú“, svaraði Halla. „Vit sóu flogfarið koma inn yvir Sørvágs-fjørð. Og so hvarv tað. Og áðrenn vit vistu av, hevði tað sett seg.“

„Ja, guvan stóð frá tí, tá ið tað bremsaði“, segði Ellen. „Tað sá øgiligt út.“

„So hættisligt mundi tað ikki vera,“ flenti Lone. „Men breytin, sum flogfarið hevur at seta seg á, er stutt, – so tað ræður um at høgga bremsurnar í.“

Úti regnaði aftur. „Vit mugu royna at fáa súkkurnar við bussinum,“ segði Lone. „So kunnu vit fylgjast øll fimm. Tit fara ikki á súkklu í hesum veðri.“

Per setti seg undir liðina á Ellen. „Endiliga eitt skila-fólk,“ mutlaði hann. „Men... eg eri gor-hungraður.“

Ellen fær ikki sovið

Ellen settist upp undir seg. Hvar var hon? Hvussu nógv er klokkan? Hon hugdi at urinum. Klokkan var ikki meira enn trý – trý um náttina! Kundi tað bera til? Tað er alljóst? Ellen leyp fram á gólv. Nú var hon klárvakin. Hon var á setur-skúlanum í Føroyum, og undir liðini á henni lá Sofie og svav.

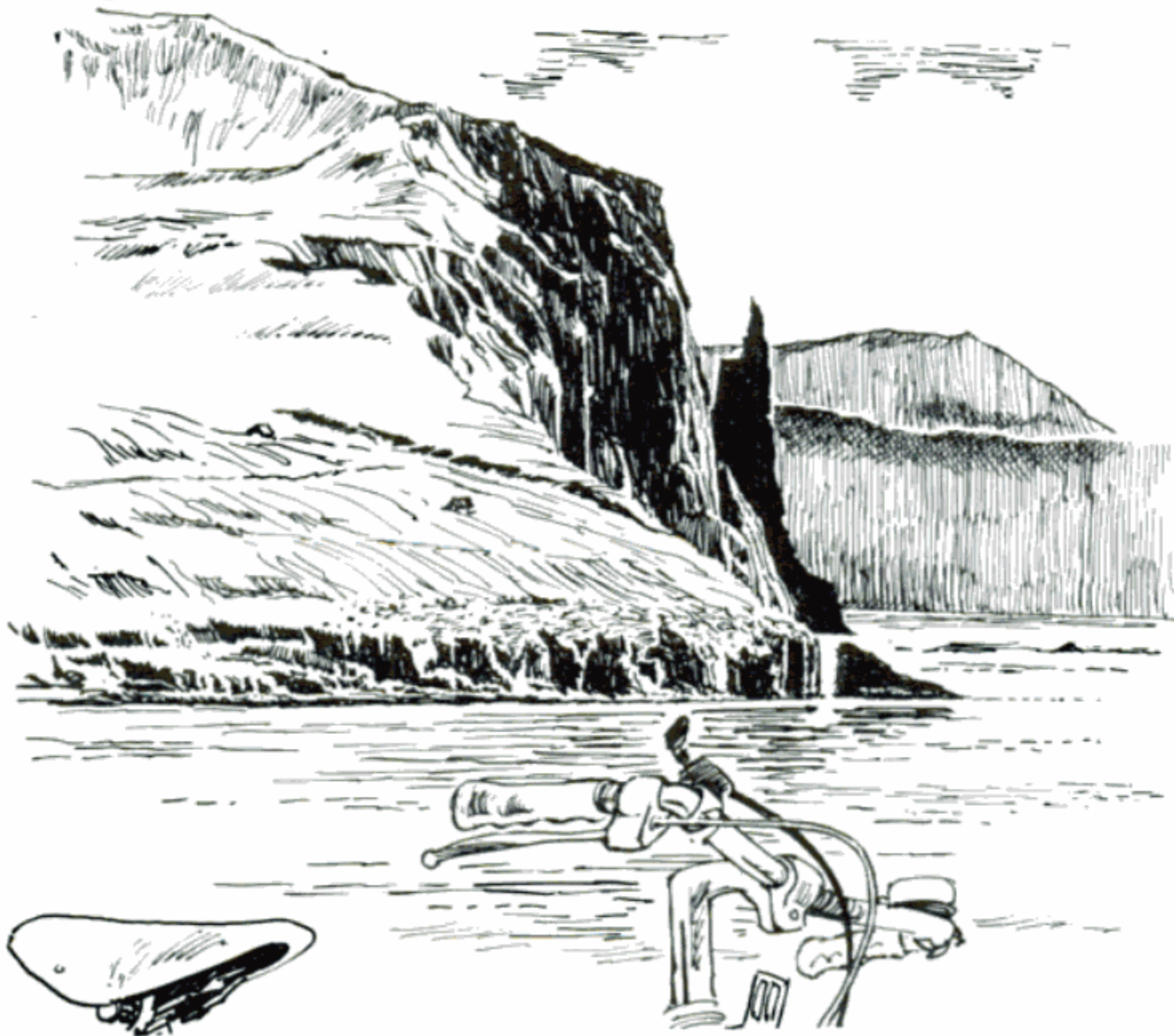
Ellen hugdi at urinum hjá Sofie. Klokkan var fýra. So hevði Sofie gloymt at flyta tað 1 tíma aftur, tá ið hon kom við flogfarinum í gjár. Ellen fór yvir til vindeygað. Har vóru fjøllini. Ikki eitt skýggj á himlinum, og sólin roðaði í klettar og hús. Hetta er so norðarliga, tí er ljóst alla náttina.

„So síggi eg at skriva dag-bók“, hugsaði hon. „Ikki er neyðugt at tendra.“

Sofie hevði eina spann standandi niður við songini. Hon hevði spýð, tá tey komu á skúlan. Fyrst flogferðin og síðani at sita aftast í bussinum, sum bæði ristist og hoppaði – og tað rullaði illa um Vestmanna-sund við ferjuni. Men nú svav hon.

Ellen tók dagbókina fram og setti seg við vindeygað. Óivað svóvu øll – so nú var friður at skriva og tekna.

Hvussu var tað, hatta bergið sá út, sum hon sá í Vágum. Hon hugdi út gjøgnum vindeygað. Hesi fjøllini sóu eisini forvitnislig út. Tey vóru skapað sum gos-fjøll. Hatta átti tann føroyski lærarin, Kári, at vita nakað um. Hon skuldi kanna tað í morgin.

Nú fór hon at tekna handa fingurin, sum hon ikki fekk teknað á veg út á flogvøllin. Tí á heimferðini sóu tey einki – tá var bæði mjørki og regn.

Ellen blundaði, betur at síggja fingurin fyri sær... So misti hon blýantin. Hon var næstan sovnað. Hon kreyp yvir í songina og sovnaði beinanvegin.

Hvat skulu vit fara at gera

Tey vaknaðu av skúla-klokkuni. „Nú hava vit ov-sovið okkum,“ segði Sofie. Hon hugdi at urinum og geispaði. „Klokkan er átta.“

„Tvætl í teg.“ Ellen læt seg í svimji-klæði.

„Klokkan er ikki meir enn sjeý, og nú fari eg at svimja.“

„Hvar fert tú?“ Sofie fekst við at flyta sær urið ein tíma aftur. „Hvar fert tú at svimja?“ „Sleppi eg við?“

„Ja, tá ið tú hevur fingið skil á hasum urinum,“ flenti Ellen.

Svimji-høllin var ikki langt frá skúla-stovuni, har genturnar svóvu.

„Hey, tit,“ rópti Henrik, tá ið tær komu inn í hylin. „farið ikki úti. Tað er so ísa-kalt.“

„Hasum trúgva vit ikki“, segði Sofie. Men í somu løtu skumpaði onkur undir hana, so hon datt í hylin.

„Henrik, tín býttlingur!“ rópti hon, tá ið hon hevði fingið ondina aftur. „Hetta skal eg minnst tær.“

Men stutt eftir svumu øll fyra kapp í tí flógva vatninum.

„Nú fer morgun-maturin at gagnast væl,“ rópti Ellen og skundaði sær út í brúsurúmið. „Skunda tær upp, Sofie, vit mugu vera liðug at eta, tá hini koma í skúla.“

Einki lag var á Per. Hann stóð í køkinum og skar breyð. Hini borðreiddu og kókaðu vatn til te og kakao. At finna uppá at velja hann at standa fyri matinum, áðrenn hann var komin. Og hvar var Ellen?

„Góðan morgun, Per. Hvussu er lagið?“ Tað var Halla, sum kom við ný-bakaðum bollum.

Per hugdi upp á Hallu. „Oysregn, og so hava tey sett meg at gera morgunmat, slíkt er hugaligt, tað er vist.“

„Ver nú ikki í so ringum lag, “ segði Halla. „Nú munnu hini fara at verða skjót. So skulu vit fáa okkum at eta og annars fyrireika dagin.“

Tað lá væl fyri at halda fund í tí stóra køkinum um morgnarnar. Har vóru fleiri smá borð, og Lone hevði sett eitt lítið ljós á hvørt borðið. Tað reyk væl av kakao og nýbakaðum bollum.

„Kom nú Per, skulu vit ikki sita saman?“ Ellen var komin og tók í armin á Per. „Vit seta okkum saman við Hallu og Una og fleiri øðrum, sum eg ikki veit, hvussu eita.“

Per setti seg. Hann hugdi yvir á Ellen og Hallu. Ellen var bara fitt. Kanska fór tað at verða ein góð ferð kortini.

Lone og Kári fóru til øll borðini at biðja góðan morgun.

„Vita tit nú, hvør er hvør“, spurdi Lone. „Tit hava jú skrivað saman leingi, og eisini sent hvørt øðrum myndir.“

„Ja, hasin drongurinn eitur Uni,“ flenti Ellen. „Tað veit eg nú.“

„Skundið tykkum og fáid hatta niðurum,“ segði Kári, tá ið hann var komin yvir til hurðina. „9. flokkur skal í køkin. Vit hava lovað at verið úti hiðani eitt korter til níggju. Vit hittast á bókasavninum um ein hálvan tíma.“

Klokkan hálvum níggju var ein rokan á bókasavninum. „Ja, nú ber til at ynskja øllum vælkomnum,“ segði Kári og fór yvir til eitt stórt borð.

„Ja,“ segði Lone. „Á, sum vit hava glett okkum, og sum tit práta. Øll duga danskt, ha?“

„Hyggið nú her,“ Kári vísti teimum tríggar ring-bøkur. „Her er ein bók við buss-ferðum, har øll skulu við. Og so er ein bók við gonguferðum, og ein við súkklu-ferðum. Hetta er evnis-arbeiðið hjá okkum í vetur.“

„Kunnu vit sjálv avgera, hvørjar útferðir vit fara?“ spurdi Sofie, og hugdi yvir á Hallu.

„Sjálvandi, — ið hvussu er tær stuttu útferðirnar,“ segði Halla. „Mia og eg vóru saman, tá ið vit lögdu tvær av útferðunum til rættis. Mia tók myndir – og eg teknaði kort.“

„Men eitt mugu tit minnst til.“ Lone hugdi beint yvir á Sofie. „Farið ongantíð einsamøll í hagan.“

„Eisini tú Lone mást ansa tær,“ segði Kári og smíltist. „Tá ið tit fara í hagan, mugu tit altíð hava eina floytu við og turrar hosur og okkurt etandi.“

Martin og Henrik stóðu við einari av ringbókunum. „Sum myndirnar eru vakrar,“ segði Henrik. „Hevur Mia tikið tær?“

„Ja,“ svaraði Halla. „Hatta dugir hon væl.“ „Men hevur tú ikki eisini eitt mynda-tól við, Henrik?“

Mia kom yvir til teirra. „Vís mær mynda-tólið hjá tær, Henrik. At taka myndir, er tað besta, eg fái.“

„Tit bæði mugu koma nógvar ferðir við okkum,“ flenti Halla.

„Men hvat er á hesum ljóð-bandinum?“ Martin stóð við einum bandi, sum hoyrði til ringbókina.

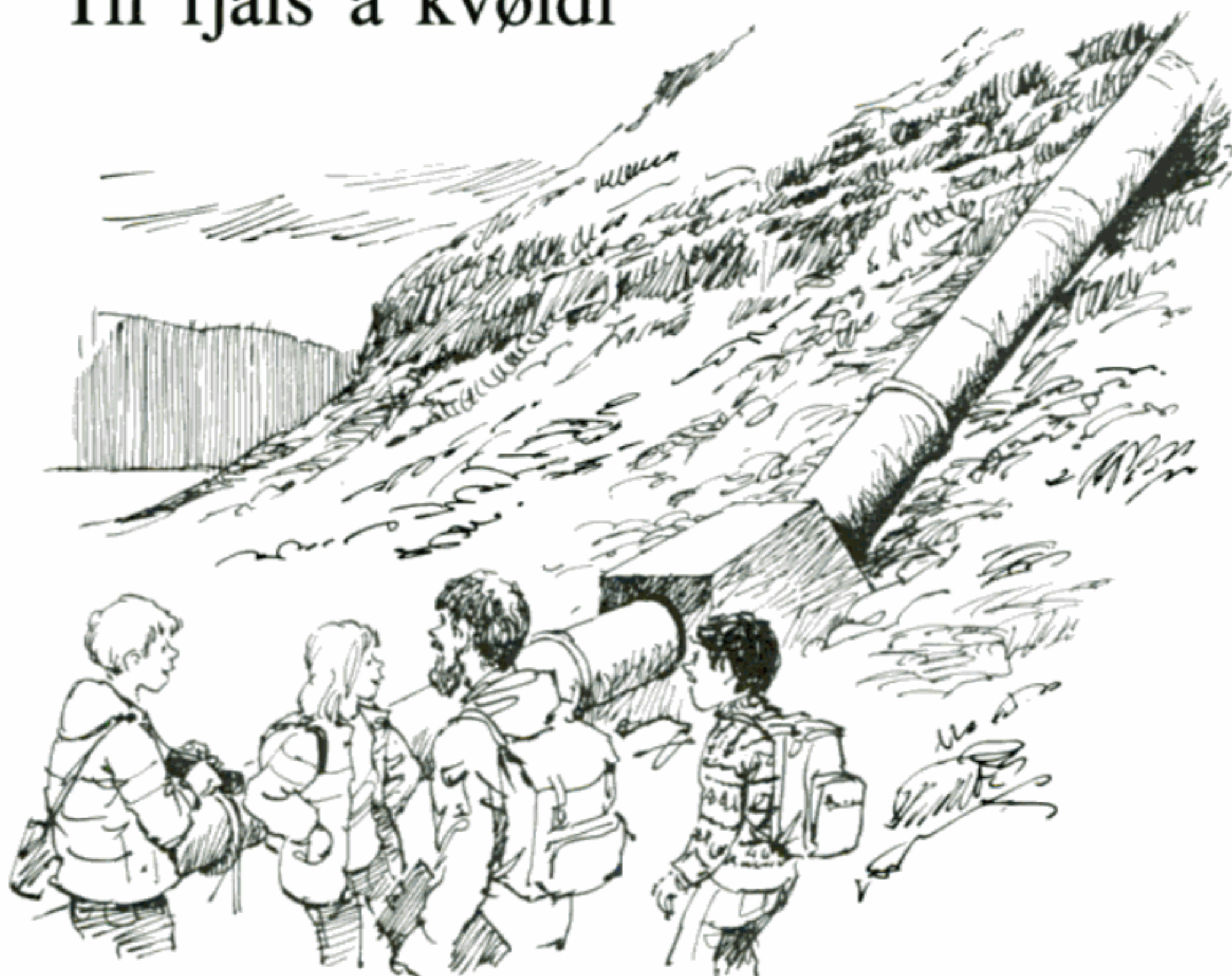
„Her er alt, sum Halla hevur skrivað um ferðirnar,“ svaraði Mia. „Hon hevur skrivað heilt nógv, og so var hon sjálv vald, at lesa tað inn á band.“

„Tað vil eg fegin hoyra.“ Martin hugdi uttan um seg. „Hvar er ein band-upptakari.“

Kári tók lyklarnar úr lummanum. „Hygg her“, segði hann. „Her er eitt lítið rúm, sum vit brúka, bæði tá ið vit lurta eftir bandi, og tá ið vit tala inn á band. Tit kunnu læna lykilin, um tit fáa brúk fyri honum.“

„Frálíkt!“ rópti Martin. „Best er at vita eitt sindur, áðrenn vit fara.“

Til fjals á kvøldi

„Sígga tit hasi stóru rørini.“ Henrik steðgaði á og hugdi niðan á fjallið. Tey gingu fram við ánni, og Henrik hevði sum altíð mynda-tólið hangandi á búkinum. „Skal eg taka eina mynd her?“ spurdi hann.

„Tað er helst betri, at tú bíðar til í morgin,“ svaraði Kári. „Tað er ikki gott at taka móti sólini.“

„Er hatta ein fossur?“ spurdi Sofie.

„Har var ein fossur“, svaraði Kári. „Men nú fer alt vatnið gjøgnum rør, at gera orku á el-verkinum. Megin-parturin av landinum fær orku hiðani.“

Tá ið tey komu longur inn í dalin, sóu tey, at aftan fyri byrgingina var eitt vatn.

Nógvir flatir steinar vóru í ánni, og Henrik leyp stein av steini.

„Hetta verður ein frálík mynd“, rópti hann, og hugdi niðan móti byrgingini. Í somu løtu gleið hann. „Myndatólið hjá mær!“ skríggjaði hann og datt í ánnu.

„Tak í hann, Ólavur,“ rópti Kári.

„Eg røkki ikki,“ rópti Ólavur. „Bara hann ikki rennir høvdið í ein stein.“

Kári fekk í dýnu-jakkan hjá honum. Og so kom Ólavur.

„Tak í Ólav, Henrik – og so eitt lop, og vit eru inni á áarbakkanum.“

„Og nú beina leið heim og undir eina heita brúsu,“ segði Kári.

„Myndatólið,“ gramdi Henrik seg. „Og allar myndirnar sum eru farnar fyri skeytið.“

„Kom nú,“ segði Uni. „Eg skal fylgja tær heim. Kemur tú við Ellen? Vit fáa saktans hini aftur.“

Henrik var illa á holdum komin og skalv sum eitt bókar-blað.

„Blaka tær og renn, so fært tú hita aftur í kroppin,“ uggaði Ellen.

Ein hálvan tíma seinni sótu tey trý í køkinum.

Ellen hevði hitað kakao, og Henrik sat har væl bjálvaður. „Far tú nú og legg teg,“ segði Ellen. „Vit fara niðanaftur til hini. Ellen hugdi upp á Una. „Tú veitst, hvar tey eru, ha?“

Uni og Ellen skundaðu sær niðan eftir gøtuni. Tað var um sólsetur, og tey longu skýggini høvdu fingið ein reyð-bláan dóm. „Sum her er vakurt“, sigur Ellen. „Og luftin er so rein, tú verður ikki móð av at ganga“.

„Ja,“ Uni tók í hondina á Ellen, „og tá ið tú so hevur eina fitta gentu at fylgjast við, so...“ Uni slepti Ellen og rann niðan eftir gøtuni.

„Bíða mær,“ rópti Ellen ovfarin og rodnaði, og visti ikki, hvat hon skuldi siga ella gera.

Tey gingu nú í haganum.

„Tú mást lata portrið aftur. Annars fer seyðurin í bøn,“ segði Uni.

Nústani sá Ellen allan seyðin, ið gekk har. „Hvussu so við bøgørðunum“, spurdi hon.

„Teir verja eisini, so seyðurin ikki fer í bøn um summarið,“ svaraði Uni.

„Seyðirnir líkjast stórum steinum, tá ið teir liggja á bóli,“ segði Ellen.

Ein ær leyp upp, beint framman fyri teimum. „Hygg, lombini“, rópti Ellen. „Sum tey eru fitt og smá.“

Ellen steðgaði á. Hon var móð, og rásin var knortlut og illgongd. Men fram við rásini bar ikki til at ganga, tí svørðurin var vátur og ógvuliga hálur. Var ikki ein steinur at seta seg á?

„Set teg her,“ rópti Uni, og kom yvir til hennara. „Hesin steinurin er turrur og góður at sita á.“

Ellen setti seg og læt seg úr skónum. „Hygg, sokkurin er renn-vátur,“ suffaði hon. „Tað ber til at vinda burtur úr honum.“

„Hygg, eg havi einar turrar hosur, – her,“ segði Uni.

Í somu løtu skríggjaði Ellen: „Hygg okkurt rørdi seg!“

Uni flenti. „Hatta er bara eitt lamb, góðasta. Tað lá aftan fyri steinin.“

Nú sóu tey fólk inni í dalinum.

„Hatta eru tey“, segði hann. „Hygg, tey veittra til okkara.“

Uni tók í hondina á Ellen. „Kom, so fara vit omaneftir,“ segði hann. Men Ellen fekk ikki fótað sær. Hon gleið, tí vøllurin var so vátur, og har lá nógv leyst grót.

„Tú mást halda fastari,“ hálvgræt hon. „Eg eri eitt sindur bangin.“

„Tú riggar bara væl við mosa og seyðasparlum,“ flenti Sofie, tá ið tey vóru komin oman til hini.

„Hvussu við okkum,“ spyr Per. „Vit hava leitað eftir steinum allastaðni, og eg eri tann bera runa.“

„Vaskimaskina er á skúlanum,“ segði Kári. „Komið nú. Nú venda vit aftur og fara heim.“

Tey gingu eftir eini rás. „Nú haldi eg, vit eru ógvuliga ovar-laga,“ suffaði Sofie. „Hvør hevur gjørt rásina?“

„Tað hava seyðirnir.“ Ólavur tók í hondina á Sofie. „Hetta eru seyðarásir. Men hygg nú oman- eftir vinstrumegin.“

„Hurrá! Har er skúlin.“ rópti Sofie.

„Ja, hyggið nú her.“ Kári peikaði oman móti eini á. „Fyrst skulu vit yvir um ána har yviri. Træ-brúgvín er brotnað.“

Men latið tykkum bara úr um beinini,“ segði Kári,“ so vaða vit yvirum.“

„Tað ber ikki til,“ teskaði Ellen. Men til bar, og skjótt vóru tey heima í skúlanum.

„Eg havi hentað alt ov nógvar steinar,“ suffaði Per og tømdu lummarnar. Steinarnir rullaðu eftir gólvinum.

„Húss, tú vekur Henrik,“ teskaði Martin.

„Tað bilar einki, hann liggur í fasta svøvni, sært tú ikki myndatólið liggur á koddanum,“ segði Per.

„Hann droymir helst í vatn-lita-myndum.“

Til víkinga-húsini

Kári stóð inni á bókasavninum. „Hvør kemur við á súkklu?“ spurdi hann. „Eg ætli mær við á útferð nr. 3.“

„Tað er ein útferð til Kvívíkar,“ rópti Halla. „Vit hugdu at hasi ferðini í gjár, vit eru tíggju, sum eru til reiðar at fara!“

„Vit skulu eisini leita eftir steinum, so havið okkurt at koyra teir í,“ segði Kári.

„Er maðurin púra í ørviti,“ mutlaði Per. „Eg tími, ið hvussu so er, ikki at dragsa fleiri av hasum steinum.“

„Hevði eg bara havt eina súkklu,“ suffaði Sofie.

„Tú kanst læna mína,“ Randi læsti súkkkluna upp. „Eg tími kortini ikki á hasa útferðina.“

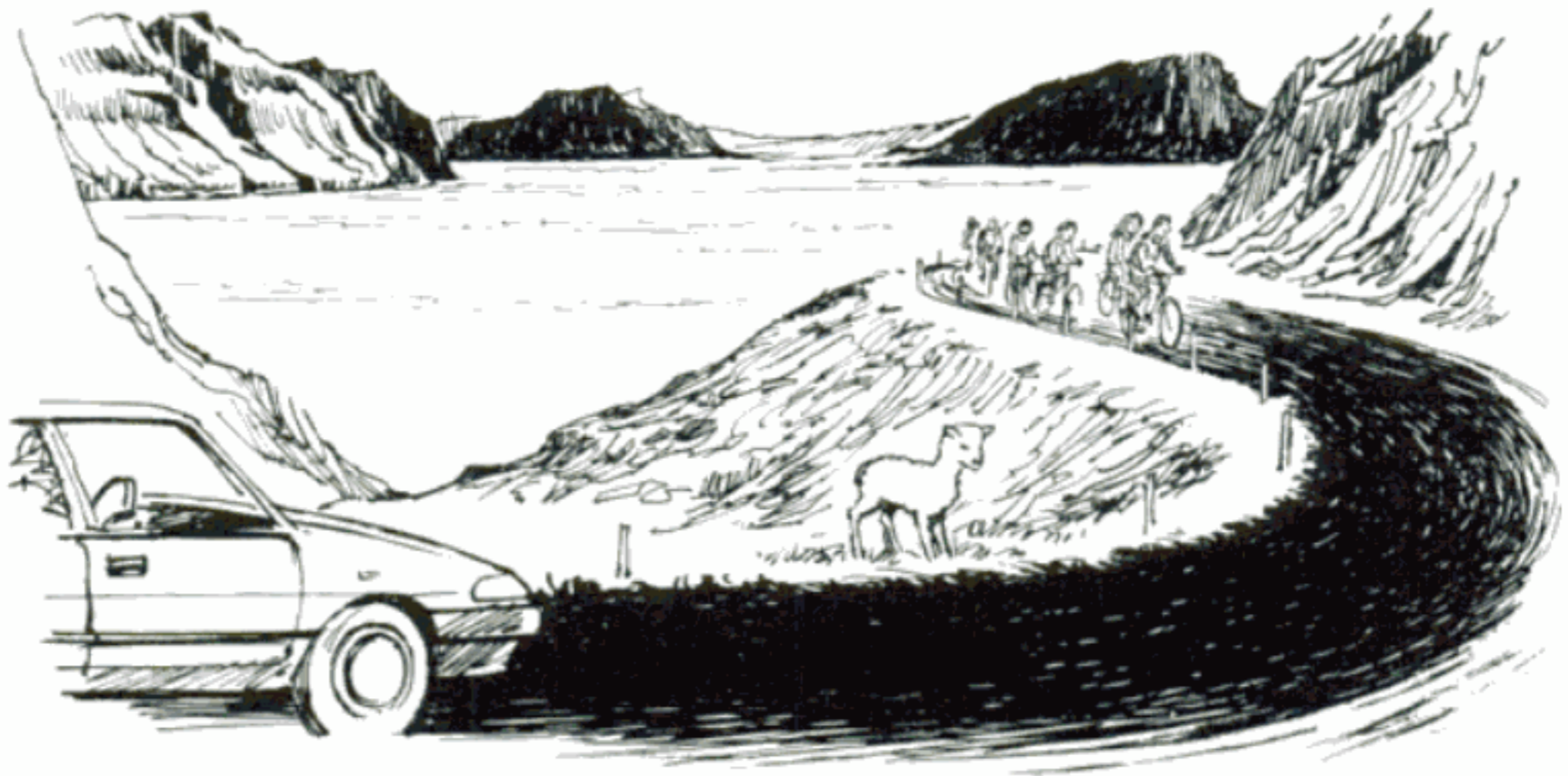
„Tað var frálíkt,“ rópti Sofie glað og setti seg upp á súkkkluna hjá Randi. „Takk fyri!“

So fóru tey við flúgvandi ferð oman brekkuna frá skúlanum - og oman á bryggjuna.

„Har liggur báturin hjá pápa mínum,“ segði Ólavur. „Kanska sleppa vit eystur undir land við honum.“

„Tað ljóðar spennandi,“ segði Sofie. „Nær heldur tú?“

„Tað veldst um veðrið,“ segði Ólavur.

Halla fekk Sofie aftur á súkkluni. „Ætlar tú tær eystur undir land? Tú tordi ekki at sigla til Føroya. Og tað var við stórum skipi. Eystur undir landi er ofta streymur og óslætt. Og so í opnum báti. – Nei, tað er einki fyri teg.“

Sofie spenti í pedalar. „Títt møsn,“ snerkti hon.

Tey súkklaðu á Vestmanna-vegum. Vegurin liggur rættiliga høgt, og nógvir bugir eru á honum. Í líðunum lá seyður á biti.

„Hygg har,“ rópti Sofie. „Har yviri hinumegin vegin stendur eitt lamb og jarmar.“

Í somu løtu leyp lambið yvir um vegin til ærina. Í sama bili kom ein bilur ímóti teimum.

„Steðgið bilinum!“ skríggjaði Ellen og vendi sær burtur. „Hetta orki eg ekki at síggja.“

Bilurin høgdi bremsurnar í og kom at standa tvørt fyri. Kári tveitti súkkluna og rann yvir til bilin.

„Hvat er hent?“ Per og Ólavur komu rennandi. Men teir sóu ongan seyð.

Kári læt bil-hurðina upp og hjálpti tí skelkaða dronginum út. „Manna teg upp,“ segði hann og peikaði. „Ær og lamb standa har. Einki er hent.“

„Tað var annars um reppið.“ Drongurin turkaði sveittan av pannuni.

„Ja, har slapst tú væl.“ segði Kári. „Tí ilt er at vara seg fyri seyði hesa tíðina. Tað kostar heldur ikki einki at koyra á seyð. Men fá nú bilin av vegnum.“

„Ja, eg veit,“ svaraði drongurin.“ Og pápi eigur bilin. Hann hevði verið svakur, um nakað kom upp á hann.“

„Nú kunnu vit halda leiðina fram,“ segði Ólavur. „Ær og lamb ganga óskadd har niðri í líðini.“

Nú sóu tey Kvívik. Bygdin var heilt har niðri í dalinum oman móti sjónum.

„Hvussu eita hasar oyggjarnar úti í havinum?“ spurdi Ellen. „Eg havi ongantíð sæð nakað so vakurt.“

„Tær eita Hestur og Koltur,“ svaraði Halla.

„Tað eru stuttlig nøvn.“ Ellen hugdi upp á Kára.

„Tann størra oyggin eitur Hestur, og tann minna Koltur.“ Kári peikaði út í hav. „Tað merkir hesturin og fylið. Men komið nú, tí vit mugu súkkla allan handa vegin inn í bugin og síðani oman í bygdina.“

„Eg verði verandi her eina lötú og tekni hatta,“ segði Ellen, „tí kanska er mjörki, tá ið vit fara heimaftur, farið tit bara undan.“

„Alt í lagi,“ segði Kári. „Tú sært jú hvønn veg, vit súkkla.“

„Ja, eg komi skjótt,“ rópti Ellen glað. Hon hugdi út í hav. Hví var Uni ikki við í dag? Hon mátti spyrja Hallu, tá ið tey súkklaðu heim aftur.

„Vit súkkla runt í bygdini fyrst,“ segði Kári. „Her eru nógv gomul hús - og ein mylla, sum er friðað.“

„Hygg, hatta húsið við flag-tekju,“ Henrik hugdi oman móti presta-garðinum, sum stóð tætt við kirkjuna. „Hevði eg nú bara havt myndatólið hjá mær. Men í morgin er tað vónandi turt, og tá fái eg tikið myndir.“

Per gekk og hugdi at nøkrum húsum, sum stóðu í einum trunka. „Hvar fái eg ein ís?“

„Finn ein handil, so fært tú ein ís,“ flenti Sofie.

„Hví standa húsin soleiðis hvørt um annað,“ spurdi Per.

„Fyrr í tíðini var bert bygt her niðri hesumegin ána,“ segði Kári. „Men her er so ábart. Seinni var bygt meiri nær-býlt, so húsin lívdu hvørt fyri øðrum, og tað sparir eisini um bøn.“

Per var farin oman í ána. „Hygg, allir hesir stóru steinarnir,“ rópti hann. „Her eru síl, kom oman Ólavur!“

„Nei, komið nú her,“ Kári tók floytuna upp úr lummanum og floytaði. „Komið her øll.“

Ólavur gav Per eitt skump. „Har kanst tú keypa tær ein ís,“ flenti hann og peikaði á eitt lítið hús, sum stóð har niðri. „Har er handilin.“

Eitt sindur seinni stóðu tey við áar-munnan.

„Her hava víkingar búð fyri 1000 árum síðani,“ greiddi Kári frá. „Teir eru helst komnir úr Noregi. Síggja tit, at har hava staðið tvinni hús?“

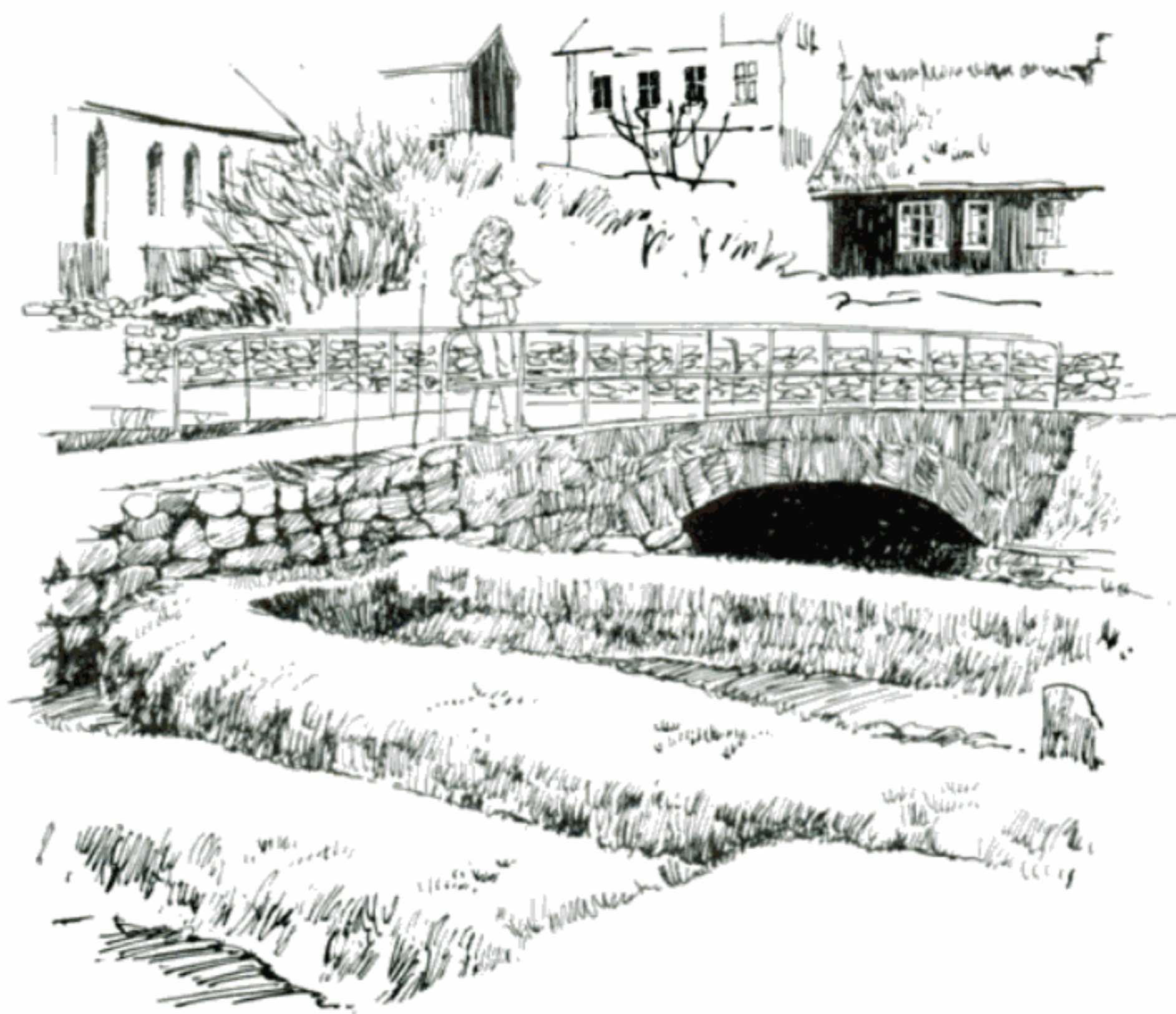
„Hava víkinga-húsini veruliga havt so tjúkkar veggir?“ Sofie var farin inn í aðra toftina. Hon fór at máta.

„Ja“, svaraði Halla. „Veggirnir eru úr gróti og flagi, tey dugdu eisini at bjálva tá.“

Kári tók eitt mátingar-band upp úr rygg-sekkinum. „Kunnu tit hjálpa mær at máta húsini, eisini fjósið og eldstaðin. Og Ellen tú dugir so væl at tekna. Kanst tú tekna alt? So kunnu vit byggja eftir henni, tá vit koma heim í skúlan.“

Ellen fór niðan á brúnna. „Higani síggi eg alt,“ segði hon. „Bæði húsini, eld-staðin og básarnar.“

Vit koyra hvør sín veg

Sólin er sett. Men ljóst er og klárt. Himmal og hav standa í einum roða.

„Tað er gott, at vit nú fara heim, tí eg eri deyðmóð,“ suffaði Sofie. Sofie og Kári súkklaðu lið um lið.

„Skal eg koyra á hjá tær, Sofie?“

„Tað er stríggið at vinna upp brekkuna. Men hvar eru Henrik og Martin? Og hvar er Ólavur?“

„Teir fóru ein annan veg,“ svaraði Kári.

„Hvønn veg?“ Sofie var forvitin.

„Ólavur eigur ein pápa-beiggja í Kolla-firði, sum fæst nógv við at fiska síl. So teir sluppu at súkkla til Kollafjarðar at vitja hann og vera har til í annað-kvöld.“

„Hvat sigur pápabeiggin um tað?“ spurdi Sofie. „Veit hann av, at teir koma?“

„Nei tað er so vanligt hjá okkum, at fólk kemur óvæntað. Men her mugu vit vera varin.“

Tey høvdu snarað til høgru og fóru nú við fúkandi ferð oman brekkuna. Og so komu tey til eitt rullu-portur. Tað skramblaði illa, tá ið súkkurnar fóru yvir um portrið.

„Nei, nei,“ skríggjaði Sofie, og datt av súkkkluni. „Hygg súkklan og knæið á mær!“

Kári tveitti súkkluna frá sær og fór yvir til Sofie. Hann tók í armin á henni.

„Vita, um tú fært reist teg.“

„Hvørja nyttu ger hatta rulliportrið?“ spurdi Sofie.

„Jú, tað forðar seyðinum at fara úr haganum í bøin,“ segði Kári.

„Fyrr máttu fólk fara úr bilinum og lata portur upp og aftur, tá ið vegurin gekk millum innan-garðs og uttan-garðs.“ Kári tók súkkluna.

Halla og Ellen komu yvir til Sofie. „Nú er synd í Randi, hon hevur akkurát fingið hana í føðingardags-gávu, og hon er so glað fyri hana.“

„Tað man fara at laga seg,“ Kári hugdi at súkkluni. „Tað er bert for-hjólið sum er farið, og tað klári eg.“

„Og so er tað knæið á Sofie.“ „Ja, tað eri eg eisini maður fyri at bøta.“ Kári tók eitt plástur úr ryggsekkinum.

Kári hugdi upp á Hallu og Ellen. „Koyrið tit bara. So leki eg knæið á Sofie. Vit verða skjót.“

„Veitst tú nakað um grót og fjøll, Halla?“

„Hvussu meinar tú?“ Halla súkklaði undir liðini á Ellen.

„Her eru so nógv fjøll, sum líkjast gosfjøllum,“ segði Ellen.

„Ja, upprunin til fjøllini eru eitt slag av gosfjøllum,“ segði Halla. „Í skúlanum hava vit hoyrt, at fjøllini eru skapað næstan sum ein lagkøka.“

„Hvussu tá?“ spurdi Ellen. „Hatta ljóðar spennandi.“

„Ja, hildið verður at eina-ferð fyri fleiri milliόνum árum síðani vóru langar, djúpar goskluftir í jørðini her á leið, sum Føroyar liggja,“ greiddi Halla frá. „Og bráðnað grót er komið upp gjøgnum hesar goskluftir.“

„Hvat so,“ spurdi Ellen.

„Ja, hetta hendi fleiri ferðir, og inn ímillum komu tjúkk lög av øsku.“

„Ja,“ legði Halla afturat. „Hetta kom líka sum í trimum. Fyrst gos, øska og gos fleiri ferðir. Hetta eru tær niðaru basalt-fláirnar,“ segði Halla. „So kom ein langur steðgur við stórvaksnum gróðri, sum seinni gjørdist til kol.“

Niðastu basaltfláirnar og kolalindin eru í Suðuroy, Tindhólmi og Vágum. So komu áhaldandi gos og aftur ein steðgur. Hetta eru miðfláirnar. Og enn einaferð skiftandi gos og øska. Hetta eru tær ovastu basaltfláirnar.“

„Hvat so?“ spurdi Ellen.

„Ja, tá ið so basalt-há-slættin var liðugur, kom spenni í, og hann rivnaði. Nú standa so fjøllini eftir.“

„Hasi fjøllini líkjast risa-trappum.“

„Trølla-trappum,“ flenti Halla. „Trappusteinararnir eru úr basalti, og vit kalla teir hamrar, og tað eru gosini. Vís mær dag-bókina hjá tær?“

„Ja, hasin fingurin, vit sóu í Vágum, eitur okkurt við trøll?“

„Ja, Trøllkonufingur.“

Ein ferð í myrkri

„Hvat heldur tú pápa-beiggi tín og kona hansara siga.“ Martin ivaðist í, hvussu teir fóru at verða móttiknir. „Tey kenna okkum als ikki.“

Ólavur flenti. „Eg eri ikki fremmandafólk. og tey eru so von við, at eg komi dragandi við vinfólki. Tú skalt ikki vera bangin.“

„Tað verður gott at sleppa innum,“ segði Henrik. „Eg eri so móður í beinunum av øllum brekkunum.“

„Men tú mást halda á eitt petti afturat,“ segði Ólavur. „Vit skulu snara til vinstru skjótt - og fram við einum stórum vatni. Har skulu vit fara at fiska síl í morgin, um vit sleppa.“

Nú var Martin móður. Hví skuldu teir koyra oman til vatnið nú? Teir kundu bara súkkla á koyri-vegnum og fara beina leið oman til Kollafjarðar.

„Eg tími ikki,“ segði hann. „Eg fari beina leið.“ Martin fekk sær ferð á.

„Bíða okkum,“ rópti Ólavur. „Tú mást ikki fara inn í tunnilin!“

Men Martin lurtaði ikki eftir honum. Hann skuldi sjálvur avgera, hvønn veg hann súkklaði.

Og hann hevði jú eitt kort at súkkla eftir.

„Bara vit fáa fatur á honum, áðrenn hann fer inn í tunnilin,“ suffaði Ólavur.

Við tunnils-munnan fóru Ólavur og Henrik av súkklunum.

„Hann er har inni,“ segði Ólavur. „Her er einki at gera, hann er ikki rætt-siktaður.“

Nógvir bilar koyrdu á vegnum - og teir koyrdu skjótt. Ólavur stóð og tritlaði. Hann var bangin nú.

„Einki ljós er í tunlinum,“ segði hann kroystur. „Og bugur er í honum, so tú sært ikki dags-ljósið í hinum endanum.“

„Merkir tú ikki roykin frá bilunum?“ Tað hoyrdist á málinum, at eisini Henrik var bangin. „Kanska fær hann ikki andað av hasum andstyggi-liga bil-roykinum.“

Í somu løtu kom ein lítil lastbilur.

„Koma tit við?“ rópti ein ung genta og koyrði bilin út á jaðaran. „Tit mugu ekki súkkla inn í tunnlin.“

„Túsund takk,“ svaraði Ólavur. „Tað vilja vit fegnir, tí vit hava ein vin-mann inni í tunnlinum.“

„Farið tit bara upp í lastina við báðum súkkulunum, so skal eg koyra tykkum.“

Teir skundaðu sær at koyra súkkurnar upp í lastina, og bilurin koyrði spakuliga inn í myrkrið.

Martin var farin av súkkruni. Hann var blendaður av lyktunum frá bilunum, so hann sá lítið og einki, og dynamo-lyktin lýsti jú ekki, tá ið hann sjálvur stóð stillur - heldur ekki tann reyða lyktin aftan. Hvar vóru teir báðir?

Bilarnir koyrdu so nær, - vóru eingi víki-støð?

Hann fór heilt inn til síðuna og styðjaði seg móti veggnum við hondini. Veggurin var slavin, og vatnið seyraði niður eftir honum. Hann tivaði. Hann mátti sum skjótast sleppa út haðani, - men hvussu?

Ræðsla var komin á hann. So hoyrði hann ein bil bremsa.

„Martin, tín býttlingur.“

Tað lætnaði hjá Ólavi, men hann var eisini illur. „Ert tú frá tær sjálvum? Upp í lastina við tær!“ Ólavur leyp niður úr lastini og tók súkkruna hjá Martini. „Vit mugu skunda okkum,“ segði hann.

„Her eru eingi víkistøð - og her er longu ein langur bilriðil.“

Tá ið teir vóru komnir ígjøgnum tunnilin og høvdu fingið súkkurnar niður úr lastini, settu teir seg í grasið at sissa seg.

„Og so var tunnilin bara 800 metrar,“ mutlaði Martin.

Pápabeiggin og konan Ása tóku ímóti teimum við opnum ørmum.

„Kunnu vit vera her?“ spurdi Henrik fólkaliga.

„Ja, tit skulu vera vælkomnir,“ smíltist Ása.

„Men eru tit ikki svangir.“ „Eg havi gjørt knettir í dag. Kundu tit hugsað tykkum tað?“

„Eingin ger so góð knettir, sum tú.“

„Hvat eru knettir?“ teskaði Martin.

„Knettir eru knettir, malin fiskur við tálgi í,“ svaraði Ólavur.

Martin bliknaði. „Hatta ljóðar einki serligt.“ Men væl smakkaði, og teir blivu mettir.

„Leggið tykkum nú í Harrans hendur,“ segði Pauli, tá ið teir vóru lagstir.

„Vit mugu vera tíðliga á fótum í morgin. Laksarnir eru morgun-menn.“

Nógv síl

Tíðliga á morgni sótu teir aftur á súkkulunum. Teir súkklaðu fram við sjónum eftir bygdar-vegnum gjøgnum býlingar.

„Tú segði í gjár-kvøldið, at vit skuldu fara at fiska laks. Og nú súkkla vit oman móti Leynavatni. Fiska tit ikki laksar á sjónum?“

„Ja, men laksurin fer niðan í áir og vøtn at gýta,“ smíltist Pauli, „og tá fiska vit hann har.“

„Ja, laksurin úr Leynavatni er tann besti í verðini,“ segði Ólavur.

Pauli snaraði til vinstri. „Vit gera eitt rend yvirum,“ segði hann. „Eg skal vísa tykkum nakað.“

Pauli fór av súkkluni. „Síggja tit handa hamaran har uppi,“ segði hann. „Har skulu vit fara.“

„Bíða!“ rópti Ólavur. Men Pauli var longu farin til gongu niðaneftir.

Tá ið teir fingu hann aftur, bað Pauli teir hjálpa sær at flyta nakrar stórar steinar, sum lógu har. Pauli lýsti við lumma-lyktini niður í eitt stórt hol.

„Hetta sær út sum ein rættilig hola,“ letur í Henrik.

„Hetta er ein fransa-hola.“ „Pauli flutti ein stein afturat. „Her goymdu fólk seg fyrr í tíðini fyri sjórænarum.“

„Sjórænarum!“ rópti Martin. „Lýgur tú ikki?“

„Nei, það er tann idiliga sann-heit.“

„Og um onkur sá eitt sjórænara-skip koma undan nesinum har úti, ávaraði hann - og fólk flýddu við skundi í fjöllini.“

„Ja, men náddu tey altíð at sleppa til rýmingar.“

„Ikki altíð. Men fjórðurin er langur - so oftast sóu tey skipini, áðrenn sjórænarnir náddu at koma í land.“

„Og hvat so?“ Henrik hugdi spentur upp á Paula.“

„Og so bóru tey korn og mat niðan í nakrar holur nærindis - og seyð og annað fæ í aðrar holur og rullaðu steinar fyri munnan, og so sótu tey her inni í holuni og bíðaðu og hugdu at, meðan húsini og alt annað var rænt.“

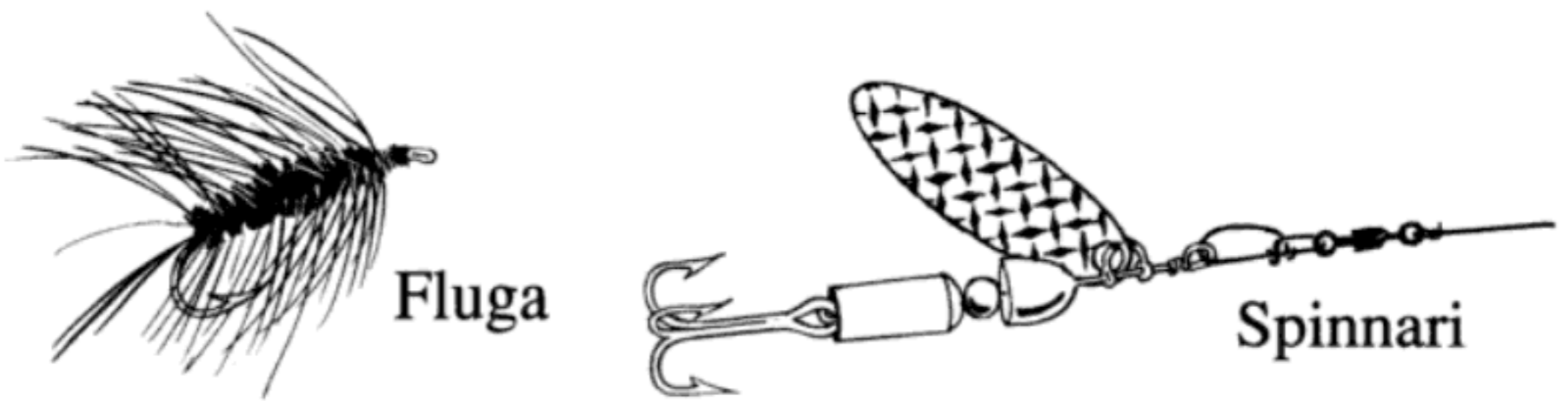
„Eg kann lítið ætla, hvussu bangin tey hava verið,“ læt í Martini. „Hvar eru hinar holurnar?“

„Nógvar aðrar holur eru í homrunum. Men nú fara vit. Nú skulu dergurnar roynast. Gud náði tykkum, um tit verða ongul í reyv.“

Dreingirnir hjálptu Paula at laða upp fyri aftur. So gingu teir á skák oman aftur til súkklurnar.

„Hava vit fingið fiski-loyvi?“ spurdi Henrik, tá ið teir nærkaðust vatninum.

„Ja, ja,“ segði Pauli. „Tit kunnu vera heilt tryggir, tá tit eru saman við mær. Men for den dýra doyð verið kvirrir, og styggið mær ikki sílini,“ teskaði Pauli.

„Hvussu tá?“ Martin hugdi spyrjandi upp á Paula.

„Vatnið her er so klárt. Og síl og laksur eru allastaðni, eisini heilt innivið. Tey bæði síggja og hoyra okkum.“

„Skulu vit vassa eitt sindur út?“ spurdi Henrik?

„Nei, tí so kanst tú vera heilt vissur í at styggja sílini,“ segði Ólavur. „Nú fara vit heilt spakuliga aftan á Paula.“ Í skugganum av einum hamri fóru teir oman til vatnið.

„Her síggja tey okkum ikki. Her fara vit at royna,“ teskaði Pauli.

Ólavur kom við einum glúpi. „Nú eri eg til reiðar,“ teskaði hann.

Pauli hevði tvær tráður við og eina eskju við flugum. „Eg plagdi ikki at vera sørur. Men nú verður spennandi, hvørjir vera krøktir, laksarnir ella vit.“ Men fyrst máttu Martin og Henrik sleppa at royna.

„Eg havi spinnarar við til tykkara.“ Pauli tók eina aðra eskju fram.

„Nú kunnu tit royna. Hvør fær tað fyrsta sílið.“

Tað var Martin. Hann hevði slongt spinnaran langt út á vatnið, og í tí hann fór at draga dorgina, beit á – og fast var.

„Verið nú kvirrir,“ teskaði Pauli. „Gev út - ja - og drag nú!“

„Kom nú við glúpinum, Ólavur.“

Pauli var kvikur. Hann tók um tráðuna, og Ólavur helt glúpinum undir sílinum, og við einum taki fekk hann sílið í glúpin og so hövdu teir tað.

„Hetta var fongur,“ teskaði Pauli.

„Lova mær at síggja,“ róptu Martin og Henrik við ein munn.

„Rópið ikki so,“ segði Pauli. „Nú goyma hini sílini seg. Eg bað tykkum vera kvirrar, einki mála-geip, hoyra tit.“

„Orsaka“, Henrik var forharmaður. „Vit skulu minnast til tað næstu ferð. Men nú eigi eg.“

„Tað er væntandi, at tað verður ein løta, áðrenn tey bíta á aftur,“ segði Pauli.

„Kunnu Martin og eg so ikki fara yvir í áanna?“ spurdi Ólavur. „Har eru óivað nógv grásíl.“

„Tað er í lagi,“ svaraði Pauli. „So verður friðarligari her. Men sílini fjala seg ofta undir teimum stóru steinunum, so styggið tey ikki. Verður tú her hjá mær, Henrik?“

„Ja, tað hevði mær dámt væl,“ svaraði Henrik glaður.

„Tak nú glúpin Henrik.“ Pauli gjörði seg til reiðar. Hann ansaði eftir, at tráðan ikki bar við klettin aftanfyri, og slongdi so langt út á vatnið. Henrik sá ta reyðu fluguna langt har úti. Hevði nú ein laksur tikið?

Ólavur og Martin gingu nú fram við vatninum. „Sum eg eri kaldur,“ segði Martin. „Tað var kalt í skugganum.“

„Tú kanst fáa tær eina troyggju úr ryggsekkinum hjá mær,“ segði Ólavur. „Vit mugu royna at koma út á hasar steinarnar í ánni, so at sílini hoyra okkum ikki, men ansa tær - tí vátir steinar eru altíð hálir!“

Martin var glaður, at hann var farin í ta heitu troyggjuna hjá Ólavi. Nú bar til at standa stillur og ikki gerast kaldur - og kvírrur skuldi hann vera. - Nú máttu teir fáa okkurt síl.

Tíðin fleyg avstað. Og tá ið Pauli og Henrik finga ein laks, læt spakuliga í Paula. „Hetta var sum at stinga frens.“

Martin og Ólavur høvdu fingið 4 smá-síl, og tá høvdu teir tveitt onkra maðka-pirru útaftur.

Teir møttust uppi á vegnum.

„Vís okkum laksin?“ Martin fekk ikki barað sær.

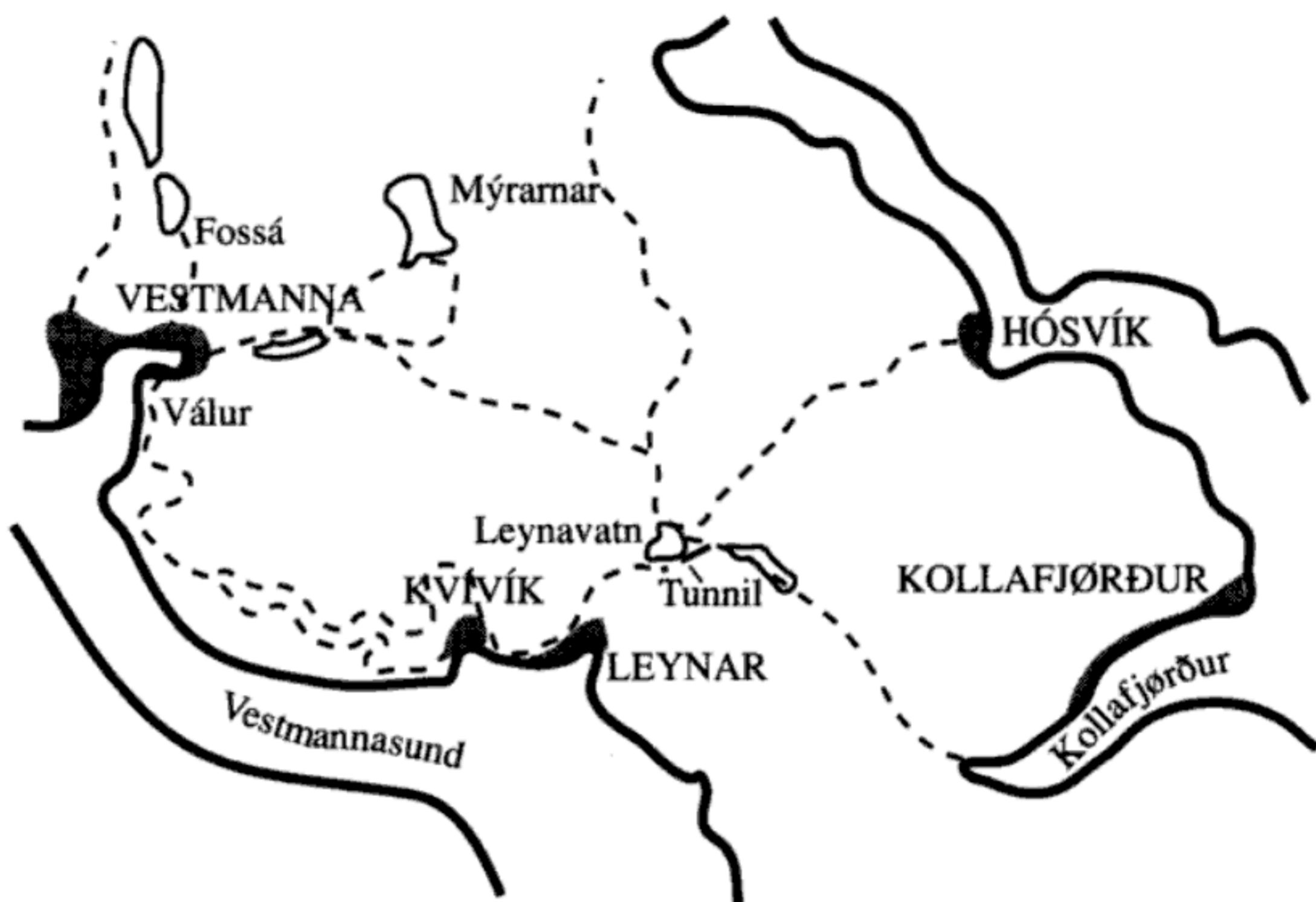
„Ja, men nú fara vit oman til laksa-trappurnar!“ Ólavur tók súkkluna. „Kom, vit súkkla oman móti Leynum. Trappurnar eru har niðri við fossin.“

„Hví gera teir laksa-trappur?“ spurdi Martin.

„Tí so koma fleiri laksar niðan í vatnið,“ svaraði Pauli.

„Trappurnar lætta um hjá laksinum, tá ið hann svimur niðan gjøgnum ána.“

Um Goturs-háls

Randi og Mia komu yvir til borðið, har Sofie og Ellen sótu og ótu morgunmat.

„Vit vilja hava fatur á Per,“ segði Randi. „Vit ætla okkum niðan á fjøllini.“

Tær fóru inn á bóka-savnið. „Latið okkum hyggja í bókina um gongu-ferðir. Hvar man vera mest áhugavert at fara?“ Ellen skumpaði bókina yvir til hini.

„Nú veit eg,“ segði Sofie. „Har er Kolla-fjørður, og har Leynar, og har er Leynavatn.“ Hon vísti, hvar tað var á kortinum. „Tað er har, dreingirnir fiska,“ segði Mia. Útferð nr. 4.

„Har fara vit.“ Sofie var longu á veg út. „Vit skulu bara hava nøkur smáting við. Taka tit kortið?“

Lone kom inn á bókasavnið. „Farið tit bara avstað,“ segði hon. „Vit, sum eftir eru, hava nógmikið at gera, og tað skal vera liðugt í morgin... tí um nú regn og stormur verður.“

„Tað verður tað ivaleyst,“ mutlaði Mia. „Tí eg hoyrði veður-tíðindini, so best er at fara í dýnujakkan.“

Tær gingu inn í Heygadal fram við byrgingini. „Her var tað, Henrik datt úti,“ Mia peikaði á teir stóru steinarnar úti í ánni. „Eg taki eina mynd av byrgingini at geva Henrik.“

Randi hugdi í kortið. „Nú koma vit fram við elverkinum,“ segði hon og peikaði. „So skulu vit niðan hasa brekkuna og upp um hatta skarðið.“

„Hvar er gøtan,“ Sofie hugdi rundan um seg.

„Sært tú hasar grót-rúgvurnar niðan eftir. Hatta eru varðar at ganga eftir. So nú er bara at koma niðan á skarðið.“

Tað var tungt at ganga í tí váta grasinum. Randi vassaði í síðum grasi og lætt var at smokka í mýri-lendinum. Tey máttu ganga á skák niðaneftir, og drúgt var at ganga.

„Hvat var hatta ljóðið?“ segði Mia.

„Ein spógvi, ungarnir eru nærindis, tí letur hann.“

Nústani sá Ellen allar fuglarnar. „Eg má tekna handa spógvan,“ segði hon.

„Hygg, nevið á honum.“
Hon fór aftur eftir hæli og smokkaði djúpt niður í mórana.

Spógvi

„Ellen ansa tær!“ Mia kom og hjálpti henni. „Hygg eg havi einar turrar hosur í rygg-sekkinum. Lat teg í hesar, áðrenn tú verður køld.“

Tey høvdu gingið niðan á Goturs-háls, og vóru nú komin nakað oman, men nú bleiv brattari, so tey máttu ansa sær, tí nógv leyst grót lá har.

„Per - Per tak hendurnar fyri teg,“ rópti Randi. Men ov seint var. Per var farin á glið.

Sofie skundaði sær yvir til hansara. „Bara einki er hent honum,“ segði hon og tók í armin á honum. „Hann liggur so kvirur.“

„Ha, ha, har lumpaði eg tykkum!“ Per settist upp undir seg. „Einki er hent.“

„So, ikki?“ Randi var komin oman til tann stóra steinin, sum hevði steðgað Per. „Tað er annars ein stór kúla, tú hevur fingið á pannuna.“

„Per tók um pannuna.

„Vit mugu finna ein flatan stein at leggja á“ søgdu Mia og Ellen. Nú vóru tær eisini komnar yvir til Per.

„Steinar, steinar og aftur steinar,“ beit Per tær av.

„Tig við tær, Per.“ Mia trýsti ein stein móti kúluni. „Hetta er tað einasta, sum hjálpir.“

„Sum eg var bangin.“ Ellen var um at gráta. „Og so her uppi í haganum, og her er bara seyður.“

„Ellen títt tvætl.“ Sofie fór yvir til hennara. „Hvat bilar seyðinum. Ver nú í góðum lag.“

Tey gingu omaneftir. Mia fór at henta blómur. Har vóru nógvar gular og ljósa-reyðar blómur.

„Hvat ætlar tú við hasum grasinum?“ Per var komin fyri seg aftur.

„Hetta er als ikki gras,“ segði Mia. Hetta eru sjógras, túgvublóma og svínasólja. Eg ætli mær at pressa tær, tá vit koma heim. Tær kunnu blíva vakrar - um eg goymi tær í einum plast-posa.“

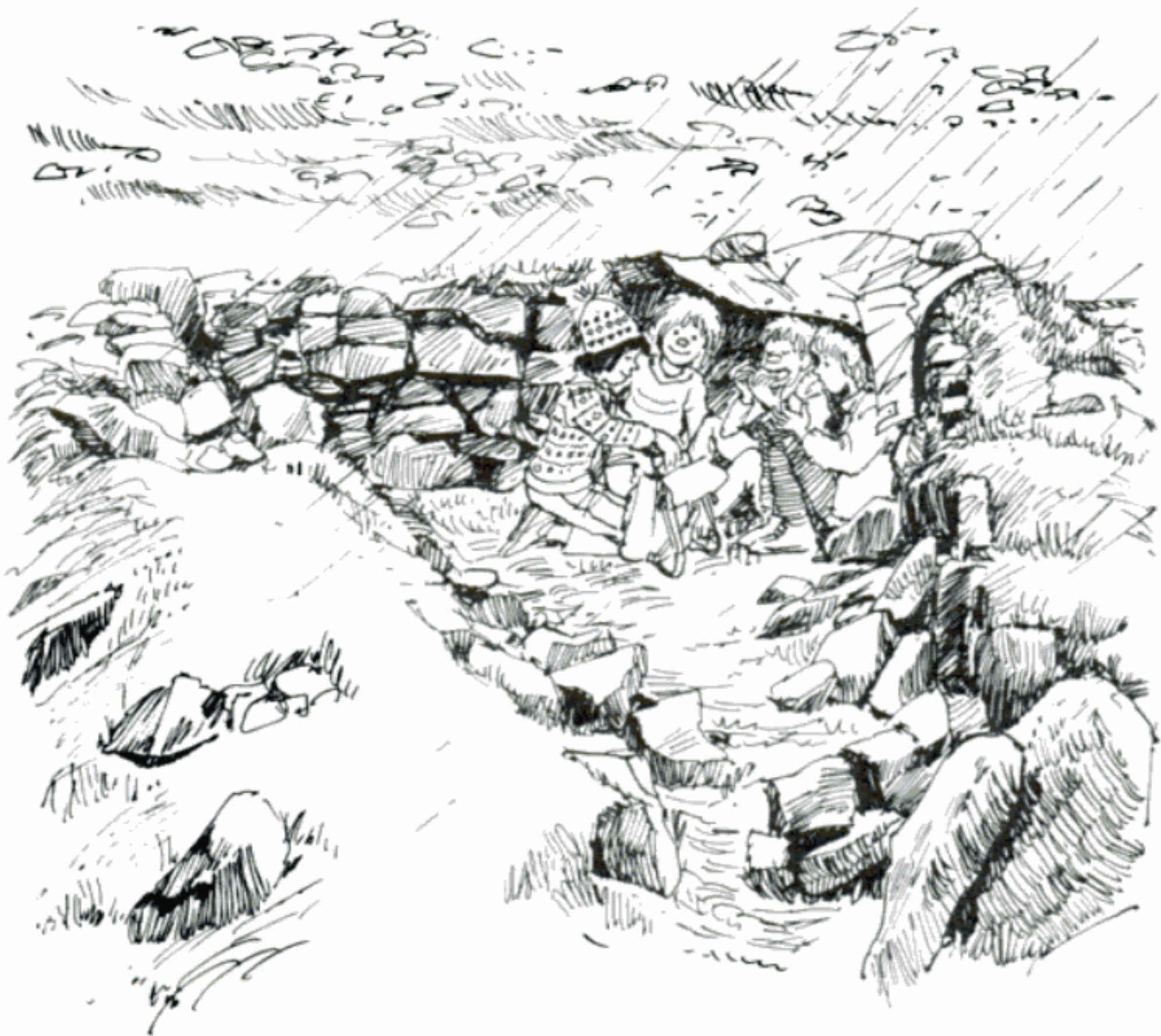
Nú sóu tey ána og Leynavatn. Men stór skýggj vóru komin á luftina, og fitt av vindi.

„Enn er langt eftir,“ Ellen hugdi stúrin niður í eina djúpa gjógv, har vatnið fossaði oman í dalin.

„Tað verður harvið,“ flenti Per, „hava tit mat við?“

„Sjálvandi“ segði Randi. „Men fyrst mugu vit finna okkum eitt stað, har tað lívir.“

Tey komu fram á eitt ból. Har lívdi, og Randi hongdi regnfrakkan upp sum eitt skjól í einum horni. Nú var farið at regna, men har sótu tey turt og væl.

Mia pakkaði, tann stóra mat-pakkan upp. „Nú skulu tit fáa skerpi-kjöt,“ segði hon.

„Eg havi saft við,“ segði Mia. „Vit hava bara einki vatn. Og tað hava vit ovmikið her - og tað reint. Og so havi eg eisini ein pakka við rosinum.“

Ellen ivaðist eina løtu. So fekk hon sær eina breyð-flís í aðra hondina og ein skerpi-kjöts-bita í hina. Hon smakkaði á kjötið. „Hvat er hetta?“ spurdi hon.

„Turt kjöt,“ segði Mia. „Tað er tað besta vit fáa.“

„Ja, hjá tykkum,“ mutlaði Ellen. „Men eg haldi ikki, mær dámar tað.“

„Hava tit ikki ein góða burgara?“ Per stakk hondina niður í rygg-sekkin hjá Randi.

„Burtur við tær,“ rópti Randi. „Tit mugu smakka kjötið.“

„Mær dámar tað,“ mutlaði Sofie. „Tað smakkar væl.“

„Kanska etandi - tá ið einki annað býðst.“ Per hevði fullan munn.

„Tú fært altíð ein burgara - tá ið vit koma heim.“ Randi gav Per eina breyð-flís afturat. „Tey hava ov mikið av burgarum í pylsu-vogninum.“

„Nú fara vit aftur til gongu,“ segði Randi, tá tey vóru liðug at eta.

„Tað er torførari at ganga undan brekku enn móti brekku,“ mutlaði Per. Hann dró annað beinið eitt sindur eftir sær, og fóturin var hovin.

„Tú mást fáa eitt bind um fótin, tá vit eru omankomin.“ Randi tók í hondina á Per. „Nú kanst tú styðja teg til mín.“

„Hygg at Ellen!“ Sofie setti seg á ein stein og flenti. „Sum tú sært út? Hevur tú sitið uppi í seyða-lorti.“

Ellen fór úr jakkanum. „Á, nei,“ hon var um at gráta. „Og bukurnar! Hvat skal eg gera?“

„Tú kanst læna troyggjuna hjá mær.“ Mia gav Ellen troyggjuna um herðarnar. „Nú verður tú ikki køld. Henda er úr føroyskum tógvi.“ Ellen læt seg í troyggjuna. Hon hugdi at mynstrinum.

„Hevur tú sjálv bundið hana?“ spurdi hon.

„Ja, hvør annar heldur tú?“ Mia legði jakkan hjá Ellen í ryggsekin. „Mamma hevur ikki stundir, hon arbeiðir eisini, og tey yngru systkini krevja sítt.“

Ellen hugdi upp á hana. „Men... hvar er pápi tín so?“

Randi legði armin um herðarnar á Ellen og steðgaði á, so hini komu framum. „Pápi Miu var fiski-maður, men hann sló út við skipi fyri tveimum árum síðani,“ segði Randi spakuliga. „Miu dámar ikki at tosa um tað.“

Tey gingu skjótt oman brekku móti Leynavatni. Tað var íslitið nú, men í erva var mjørkin lagstur.

„Skulu vit yvir um ána her?“ spurdi Ellen. „Tað dámar mær einki.“

„Hvør man standa har og fiska í ánni?“ „Martin,“ rópti Per glaður. „Og Ólavur, - har vóru vit heppin.“

Pauli kom yvir ímóti teimum.

„Pauli, mammu-beiggi?“ rópti Mia. „Hava tit fingið nakað?“

„Ikki sørt,“ flenti Pauli. „Vit gjørdust ið hvussu so er ikki krøktir hesa ferð. Og nú geri eg kort um gott og súkkli oman eftir bilinum, og so koyra vit øll til Vestmanna.“

Verkstaðurin

Har var ein rómur og rokan í skúlanum. Í dag var eisini veður at vera inni. Landsynningur var, og regnið díkti á rútnar.

„Roynið nú og býtið tykkum sundur í bólkar, so bæði føroysk og donsk børn vera í hvørjum bólki,“ segði Kári. Hann hevði biðið øll børnini komið inn á bókasavnið.

„Hvat fara vit at gera,“ rópti Sofie.

„Hyggið fyrst inn á verkstaðin og í floks-hølið, har hava vit lagt ymist fram til tykkara,“ smíltist Lone.

Ellen fór yvir til Miu. „Skulu vit báðar vera saman um okkurt?“ spurdi hon. „Her er troyggjan, eg lænti í gjár. Takk fyri lánið.“

Lone kom yvir til teirra. „Eg skal hava tykkum báðar her á bókasavninum. Tit duga væl at lesa upp - og vit hava ein gest - so...“

Omman Miu, Jóhanna kom inn um dyrnar.

„Er tað tú, omma?“ Mia leyp um hálsin á henni, og tær prátaðu, men Ellen skilti ikki eitt orð av tí, tær søgdu.

„Nú mugu tit koma og hjálpa mær at bera,“ segði omman. „Eg havi nógv við mær í bilinum.“ Jóhanna bant fyri Heima-virkið, og hon hevði tikið okkurt av tí við sær.

„Hevur tú eisini tógv og stokkar við?“

„Ja, og ull,“ svaraði omman. „Bæði gráa, morreyða og hvíta.“

Ellen tók einar skóleistar upp úr posanum hjá Jóhonnunni. „Sum mæi dármar hesar væl. Kanst tú læra meg at binda skóleistar?“

„Ja,“ Jóhanna tók tógv og stokkar fram. „Tú skalt bara kasta 12 eygu uppá, og so fara vit at binda.“

Pauli stóð framman fyri vindeyganum og gjørdi eina flugu til reiðar, tá ið Ólavur kom inn í flokshølið. „Eg meini, her hittast skyldfólk,“ helt Ólavur fyri.

„Og tú hevur koyrt ommu á skúlan í morgun?“

„Koll-gitt, ommurnar í dag eru farnar at gera um seg.“ Pauli tók ein tráð millum tenninar. „Verður tú ikki og hjálpir okkum? Vit skulu gera flugur til.“

„Eg fari ein túr inn á bókasavnið,“ segði Martin. „Har er eitt band og ein bók um síl - tað ætli eg mæi at lurta eftir.“ „Heilsa frá mæi og sig, at okkum nýtist ein bandupptakara her,“ segði Pauli.

„Eg komi við at hjálpa tær at bera,“ segði Ólavur og fór við Martin. „Tað munnu vera onnur, ið skuldu havt ein bandupptakara.“

„Hey,“ rópti Ólavur. „Hvar fert tú? Skuldi tú ikki hjálpa okkum at gera flugur til.“

„Ver ikki bangin,“ segði Ólavur. „Vit eru aftur um fimm minuttir.“

Martin setti oyrna-telefonirnar fyri oyruni. Tað var stuttligt at lurta eftir bandinum. Tað hoyrdist týðiliga, at tað var ein føroyingur sum las danskt.

„Hvar er Ellen?“ Uni kom inn á bókasavnið. „Hevur tú tekningina hjá tær?“

„Hvørja tekning?“ Ellen slepti stokkunum.

„Tú teknaði jú víkingahúsini hin dagin, vit vóru í Kvívík. Tímir tú at fara eftir henni? Vit skulu brúka hana á verk-staðnum.“

„Tað tími eg væl,“ segði Ellen glað. „Eg eri aftur um 2 minuttir!“ rópti hon. Henni dámdi so væl at tekna - og nú kundu onnur fáa nytta av tí eisini!

Ellen kom inn á verkstaðin. Har stóðu nakrir kassar við steinum og sandi. Per og Henrik bóru steinar yvir á tað langa borðið. Halla og Sofie vóru í ferð við at tekna ummálið á pappírið, sum víkingahúsini skuldu standa á.

„Á - tað var gott,“ segði Halla. Tá ið Ellen legði dagbókina framman fyri hana. „Tað er akkurat handa tekningin, vit skulu brúka.“

„Og her eru mátini,“ Henrik tók ein seðil upp úr lummanum.

„Nú skulu vit brúka nakrar steinar, Halla,“ segði Sofie hugagóð. „Víkingahúsini fara at rigga bara væl.“

„Sleppi eg at vera við her?“ Henrik fór yvir til Kára og Una, sum sótu og høgdu nakrar steinar til. Ein smergul-skiva stóð við vegg.

„Kanst tú ikki høgga eitt petti av hesum steininum?“ Halla fór yvir til Una.

„Læna mær hamaran hjá tær, Kári.“ Uni rætti seg eftir hamaranum, legði steinin á gólvið og sló.

„Her, Halla. Nú haldi eg, hann passar væl.“

Uni setti seg aftur og hugdi at steininum. „Hesin steinurin sær stuttligur út, hygg, Henrik.“

„Ja, hann líkist einum trølli,“ flenti Henrik. „Kom her við honum. So skal eg tekna andlit á hann og hala!“

Ellen kom inn á verkstaðin. „Hvat gera tit?“ spurdi hon. „Hasir steinarnir síggja spennandi út.“

„Legg nakrar steinar í vatnið her,“ segði Kári. „So sært tú betur litirnar á teimum.“

„Dugir tú at slípa steinarnar?“ Ellen tók ein stein upp úr vatninum og rætti Kára. „So kundi eg havt hann í eini hálsketu.“

Uni gløddi við. Hann hevði fingið eitt hugskot.

Uni sat og hugsaði um steinin, sum hann hevði liggjandi heima. Hann hevði funnið hann einaferð, hann fór við pápa sínum til Gøtu við ull. Tá hevði pápin víst honum Varmakeldu, sum er millum Gøtu og Fuglafjørð undir Varmakeldueiði.

„Vatnið er altíð umleið 20°,“ hevði pápin sagt.

„Er tað hiti úr jørðini?“ hevði Uni spurt. Hann hevði stóran áhuga fyri gróti og gosfjøllum, og hann hevði lisið fleiri bókur um steinar.

„Ja, hitin kemur úr jørðini - djúpt niðri - men ikki úr gosfjøllum.“

Fram við kelduni lógu nógvir smá-steinar.

Tá var tað, hann fann opalin. Uni tók hann og hugdi betur at honum. Hann visti væl, at onkur hevði funnið skreyt-steinar fram við keldum. Mundi hetta veruliga vera ein opalur?

Hann sat og hugsaði. Mundi Ellen fara at leggja í handa opalin?

Henrik kom yvir til Una. „Situr tú og droymir? Kom og síggj trøllini hjá mær. Eg ætli mær at hava tey heim við. Eg havi eisini gjørt eina brævpressu og ein fugl.“

„Tað er gott, tú ikki skalt við flog-fari, tí hetta vigar alt ov nógv. Men sum hetta er vakurt hjá tær,“ segði Uni.

Á veg til Havnar

Martin og Sofie vóru tíðliga uppi. Tey møttust á bókasavninum.

„Hevur tú eisini ligið í andvekri í nátt?“ spurdi Martin.

„Ja,“ segði Sofie, „eg havi ikki hugsað um annað enn útferðina í dag.“ „Eg taki bókina við útferðunum við. Útferð nr. 1.“

„Har liggur eitt band,“ segði Martin. „Hvat man vera á tí?“

„Her er ein bók,“ segði Sofie. „Hon er um Havnina.“

„Rætt mær oyrmatelefonirnar. Eg skal bara lurta eitt sindur, so fáí eg meira burtur úr ferðini.“

Sofie hugdi at myndunum. „Ert tú skjótt liðugur?“ spurdi hon og prikaði Martin í bakið. „Hetta er ringt at lesa. Læna mær bandið eina løtu.“

„Lurta-les.“ flenti Martin. „Tað er ikki so býtt.“ Hann tók eitt annað band. „Hvat man vera á hesum? Her er eingin bók?“ Hann setti bandið í. Tað var ein føroysk vísa.

Sofie kom yvir til Martin. „Sum har eru nógv ørindi,“ segði hon. „Og eitt løgið lag.“

„Hatta skilji eg ikki,“ segði Martin, og í somu løtu kom Lone inn á bókasavnið.

„Sig mær,“ segði hon „eru tit farin at læra tykkum at dansa feroyskan dans. Tit skuldu heldur fingið tykkum ein bita. Vit fara til Havnar um 10 minuttir.“

Lagið var gott á teimum í bussinum, tá ið tey koyrdu til Havnar. Per skumpaði undir Ellen, sum sat framman fyri hann. „Tað hevði verið stuttligt at farið á diskotek. Kemur tú við? Bara vit bæði?“

„Eg veit ikki, um eg tími,“ svaraði Ellen.

„Sum tú ert keðilig. Tú ætlar tær helst at fara við hasum Una,“ segði Per og roytti hana.

Ellen hirti ikki at svara, hon sat og hugdi út yvir Vestmanna-sund, mjørkin fjaldi fleiri fjallatoppar, men ljós og skuggi skiftu alla tíðina. Sum alt var grønt, og nógvastaðni sóust áirnar stoyta sær oman úr fjøllunum.

Bussurin nærkaðist tunlinum við Leynavatn.

„Her hava vit verið fyrr!“ rópti Martin.

„Ja, tað er vist,“ flentu Ólavur og Henrik. „Og tá var lítið um teg.“

So koyrdu tey inn í tunnilin. „Kann grótið ikki detta niður?“ Sofie dámdi einki at koyra í myrkrinum. Lone fór yvir til hennara. „Hetta er basalt - og tað er hart. Tað hevur tú hoyrt um. Men hvat bagir tær, Sofie?“

„Eg haldi, hon vil spýggja,“ segði Ellen. „Men nú koma vit skjótt út úr tunlinum.“

Lone fór fram í bussin. „So mugu vit finna eitt víkistað,“ segði hon.

Tá ið tey komu út úr tunlinum, sóu tey ikki eina hond fyri sær. „Eru vit komin inn í eitt skýggj?“ spurdi Ellen. Bussurin steðgaði á einum víkistaði.

„Nei, tað er bara so tjúkt í mjørka,“ svaraði Lone. „Men kom nú út, Sofie. Tað hjálpir við frískari luft.“

„Har niðri er Kollafjørður,“ segði Kári eitt sindur seinni.

„Ja, nú er klárt aftur,“ helt Ellen fyri. „Mjørkin er burtur - tað var løgið.“

„Og uppi í fjøllunum omanfyri Kollafjørð sæst týðiliga tann fyrsti hamarin.“ Segði Kári. „Har er markið millum miðfláirnar og ovastu basaltfláirnar.“

„Hygg har høgrumegin,“ rópti Randi. „Har er Skælings-fjall. Hvussu nógvir hamrar eru. Kom og tel.“ Hamrarnir sóust týðiliga.

„Fimm - man tað vera rætt?“ spurdi Ellen.

„Ja, hasir hamrarnir ovast á Skælingsfjalli eru aftur tær ovastu basaltfláirnar sum koma undan,“ segði Kári, hann stóð við mikrofonini. „Har sæst týðiliga, hvussu fjallið er bygt av hörðum og bleytum grót-løgum. Ein hamari er av tí harða basaltinum.“

„Tað prátaðu vit um á vegnum heim úr Kvívík, minnist tú ikki tað, Halla?“ segði Ellen.

„Hygg hatta grótbrotið har,“ segði Lone. „Har síggja vit eisini tey ymisku lögini.“

„Ja, og fram við ánni í Vestmanna sært tú tær tunnu miðfláirnar,“ segði Randi.

„Hygg, hvussu slætt tað er ovast uppi,“ segði Sofie. Nú var hon komin fyri seg aftur. „Og har longur niðri liggur ein kava-fonn. Er tað gongt niðan hagar.“

„Ja, men tungt er at ganga niðan, tí Skælingsfjall er yvir 700 metra høgt,“ svaraði Kári.

„Er tað tí at kavi liggur har?“ spurdi Sofie.

„Sjálvandi,“ var Randi kvik at svara. „Mamma mín hevur verið har.“

„Nær?“ spurdi Sofie.

„Eina jóan-søku. Nakrar gentur fóru niðan á Skælingsfjall at dansa. Og tær dansaðu alla náttina til tær sóu sólina rísa úr kavi.“

„So átti fjallið heldur at itið Kellinga-fjall.“

„Tað er vist, at tú ert hittin-orðað,“ beit Randi hana av.

Tey vóru nú komin heilt niðan á oyggj og sóu oman í Kaldbaksfjørð. Aftur her sást markið millum miðfláirnar og tær ovastu basaltfláirnar sum ein grov strika í fjøllunum.

Vegurin snúði seg suður eftir fjøllunum, og umsíðir sóu tey oman yvir Havnina, sum breiðir seg niðan frá sjónum, gomul og nýggj hús hvørt um annað.

Bussurin koyrði oman á bryggjuna fram við skansanum.

„Nei, hygg har eru kanónir!“ Per var komin fyri seg aftur -. „Hvussu ber tað til?“

„Skansin var bygdur fyri nógvum árum síðan, tá sjórænarar herjaðu í Føroyum,“ segði Kári. „Og undir seinna veraldar-bardaga vóru bretskeir hermenn her.“

Hvør í sínum lagi í býnum

Bussurin steðgaði á P-plássinum á bryggjuni.

„Nú kunnu tit ganga runt í býnum, sum tit vilja.“ Kári hugdi at urinum. „Tað fáa tit mest burturúr. Skulu vit siga tit fáa 3 tímar, og so fara vit til Kirkju-bøar.“

„Tað er í lagi,“ segði Ólavur. „Hygg, síggja tit handa bátin, sum kemur siglandi inneftir? Hatta er pápi mín. Hann kemur inn á Havnina við fiski.“

„Sleppa vit umborð?“ spurdi Martin.

„Tit sleppa eina ferð til Nólsoyar, um tit hava hug. So síggja tit Havnina frá sjónum. Hvør kemur við?“ Ólavur hugdi rundan um seg. „Men bert tey, ið ikki fáa sjó-verk!“

Tá ið pápi Ólav legði at bryggjuni, vóru 10, sum fegin vildu sleppa út til Nólsoyar.

„Kanst tú vísa mær Havnina, Randi?“ Lone vildi fegin síggja ítrótta-økið, og har var Randi kend. Hon svam í Havnar Svímjifelag. „Og so skulu vit eisini finna eitt stað at eta í kvøld, og síðani stuttleika okkum.“

„Tað vil eg fegin,“ svaraði Randi kvikliga.

„Fyrst fara vit niðan eftir Áar-vegnum, og síðani fram við einum diskoteki, Dallas, sum hevur opið í kvøld, og har sleppa vit inn.“

Tær komu fram við bókahandlinum og post-húsinum. „Har fer Uni saman við Sofie og Per,“ rópti Randi. „Una dæmar væl at fáast við frímerki. Hann kann ikki ganga fram við einum post-húsi og ikki fara inn.“

„Ansa eftir,“ rópti Lone. Randi steig út á koyrivegin. Men allir bilarnir steðgaðu við gonguteigin.

„Hatta var løgið,“ segði Lone. „Hatta vita vit einki um heima.“

Uni gekk og leitaði eftir Ellen, og niðri á Konga-brúnni fekk hann eyga á hana. Hon stóð og hugdi í eitt vindeyga, og hon var einsamøll.

„Hvørjum hyggur tú at?“ Uni tók í økslina á henni.

„Hygg hasir steinarnir,“ segði Ellen. „Teir líkjast djórum ella trøllum.“

„Hatta duga vit eisini at gera,“ segði Uni. „Kom við mær - eg skal vísa tær stórar steinar og gomul hús - tey elstu í Havnini.“

„Bara vit bæði, ha!“

Í somu løtu vóru Kári og Halla har.

„So, her eru tit,“ rópti Halla. „Høvdu vit ikki avgjørt okkurt?“

Uni varð illa við. „Á, tað havi eg gloymt, Halla. Men nú koma vit.“

Tey fóru niðan eina bratta brekku og so oman í Vágs-botn.

„Nú fara vit niðan gjøgnum hesar trappurnar,“ segði Kári. „So eru vit skjótt á Forn-minnisavninum.“

„Kunnu vit ganga her?“ Ellen hugdi bangin rundan um seg.

„Ja, her í Havn eru mangar almennar trappur og smogur ella skot til fólk at brúka,“ segði Kári.

Tey hildu leiðina fram gjøgnum trongar gøtur.

„Hyggið nú út yvir býin og bryggjuna,“ segði Kári, tá tey einaferð stóðu fyri endan á eini gøtu.

„Ja, har liggur Tinganes,“ segði Uni. „Nú síggja tit, hvussu Tinganes býtir Havnina í tveir partar, Eystaru-vág og Vestaru-vág.“

„Hygg hasin útróðrarbáturin.“ Kári peikaði móti molanum. „Har fer báturin hjá pápa Ólavi.“

„So hevur hann helst fullan bát av toski úr 7. flokki,“ flenti Uni.

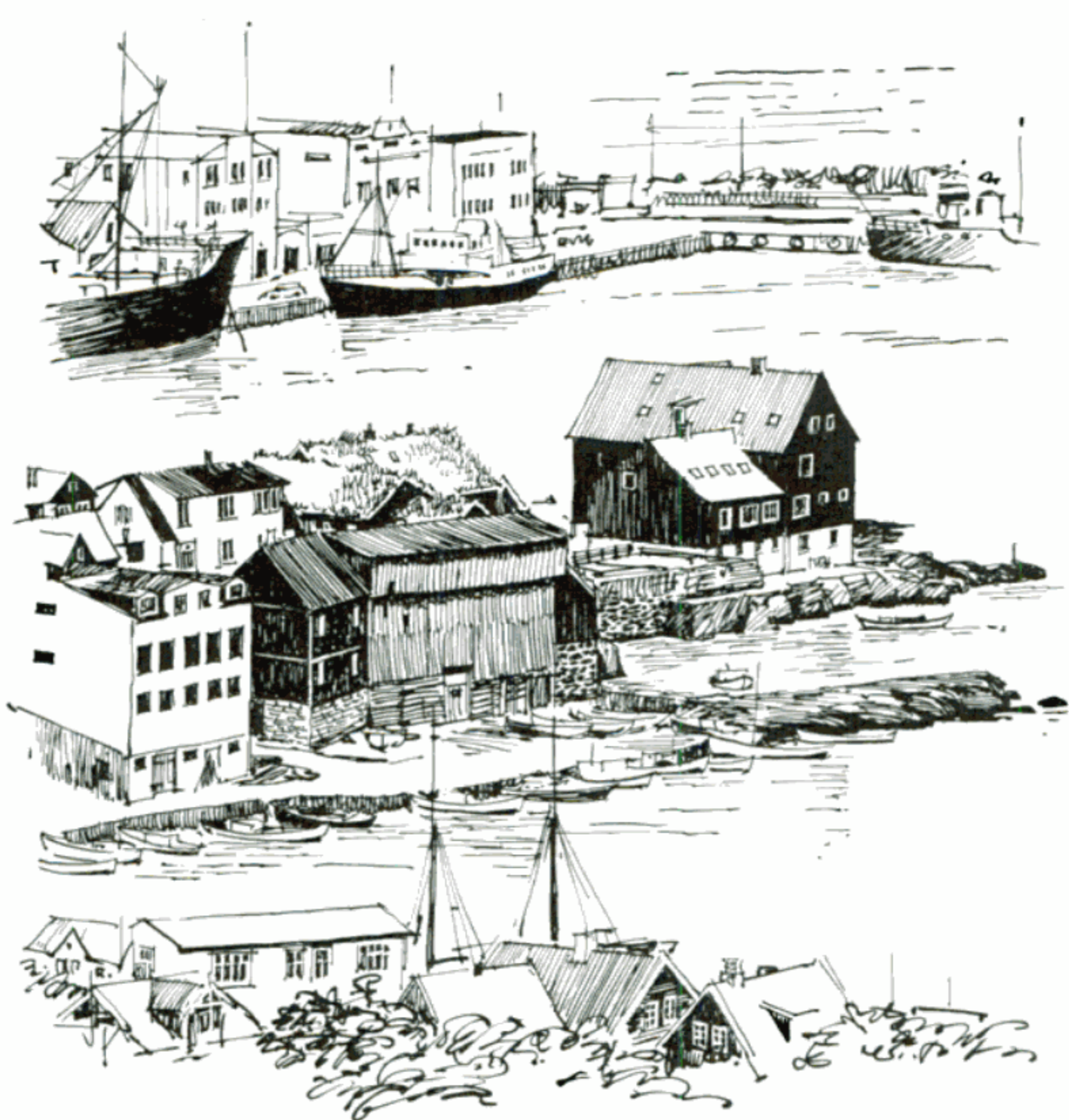
Av fornminnisavninum var gott útsýni yvir allan býin.

Ellen stóð framman fyri einum modelli av víkingahúsum. „Tað er jú meinlíkt tí, tit hava gjørt í skúlanum!“

„Ja,“ segði Kári. „Men her liggja amboð og annað, sum er funnið í toftunum í Kvívík.“

„Far nú bara í gongd, Ellen,“ segði Halla. „Vit mugu royna at tekna nakað av hesum til framsýningina heima, og eingin dugir so væl at tekna sum tú.“

Ellen hugdi eina løtu at lutunum. So fór hon eftir bókini og fór at tekna. „Hugsa sær til, at tú eisini kanst finna leiku í einum víkingahúsum,“ segði hon og teknaði ein lítlan hest, sum helst var brúktur at spæla við.

Tá ið tey gingu oman til bussin, gekk Uni aftur undir liðini á Ellen. „Kom við mær út í Tinganes í kvøld,“ segði hann. „Tá hava vit góðar stundir at hyggja at gomlum húsum, kvøldið er ljóst.“

„Í kvøld fara vit á diskotek,“ flenti Ellen. „Og tað kann eisini verða stuttligt.“

„Ikki hjá mær,“ segði Uni álvarsamur. „Eg dugi ikki at dansa.“

„Dugir tú ikki at dansa? So kunnu vit sita og práta meðni og drekka eina cola.“

Múrurinn

„Eru øll her?“ Halla hugdi rundan um seg í bussinum. „Eingin situr har afturi.“

Í somu løtu hoyrdu tey ein bil floyta, og ein hýru-vognur koyrði fram um bussin.

„Nei, álvara.“ Per trýsti nasarnar móti rútinum. „Hatta er Lone - tað meini eg.“

Lone og Randi komu inn í bussin. „Tit vistu av, at vit ikki bíðaðu,“ segði Kári og smíltist við.

„Vit hava runnið meginpartin av vegnum,“ Lone tveitti seg tivandi niður á setrið. „Vit vóru nakað leingi í svimjihøllini.“

„Og so royndu vit at fara stytstu leið, so bussurin ikki fór undan okkum,“ segði Randi.

„Ja, eftir gøtum og trappum,“ legði Lone afturat.

„Men tað var drúgvvari, enn eg hevði væntað. Men til alla lukku fingur vit so fatur á einum hýru-vogni,“ segði Randi.

Tey vóru nú á veg til Kirkjubøar. Fjøllini vóru ikki høg her, og Ellen sat og undraðist á, hvussu grønt har var. Nógvir seyður gekk á biti, og smálomb spældu sær.

„Hvussu eitur hasin fuglurin við tí reyða nevinum?“ Ellen vendi sær móti Ólavi. „Sum teir eru nógvir, og sum teir leika í.“

„Hatta eru tjöldur. Tjóð-fuglur okkara. Øll kenna tjöldur.“

„Tú kennir eisini tjaldrið heiman ífrá, Ellen.“ Lone kom yvir til hennara. „Vit rópa hann strand-skade.“

Ellen var longu farin í gongd við blýantinum.

„Nú er nóg mikið við hasum fugla-prátinum,“ flenti Kári. „Nú koma vit til Kirkjubøar, og her er mangt og hvat at hyggja at.“

Bussurin steðgaði nærindis bónda-húsunum.

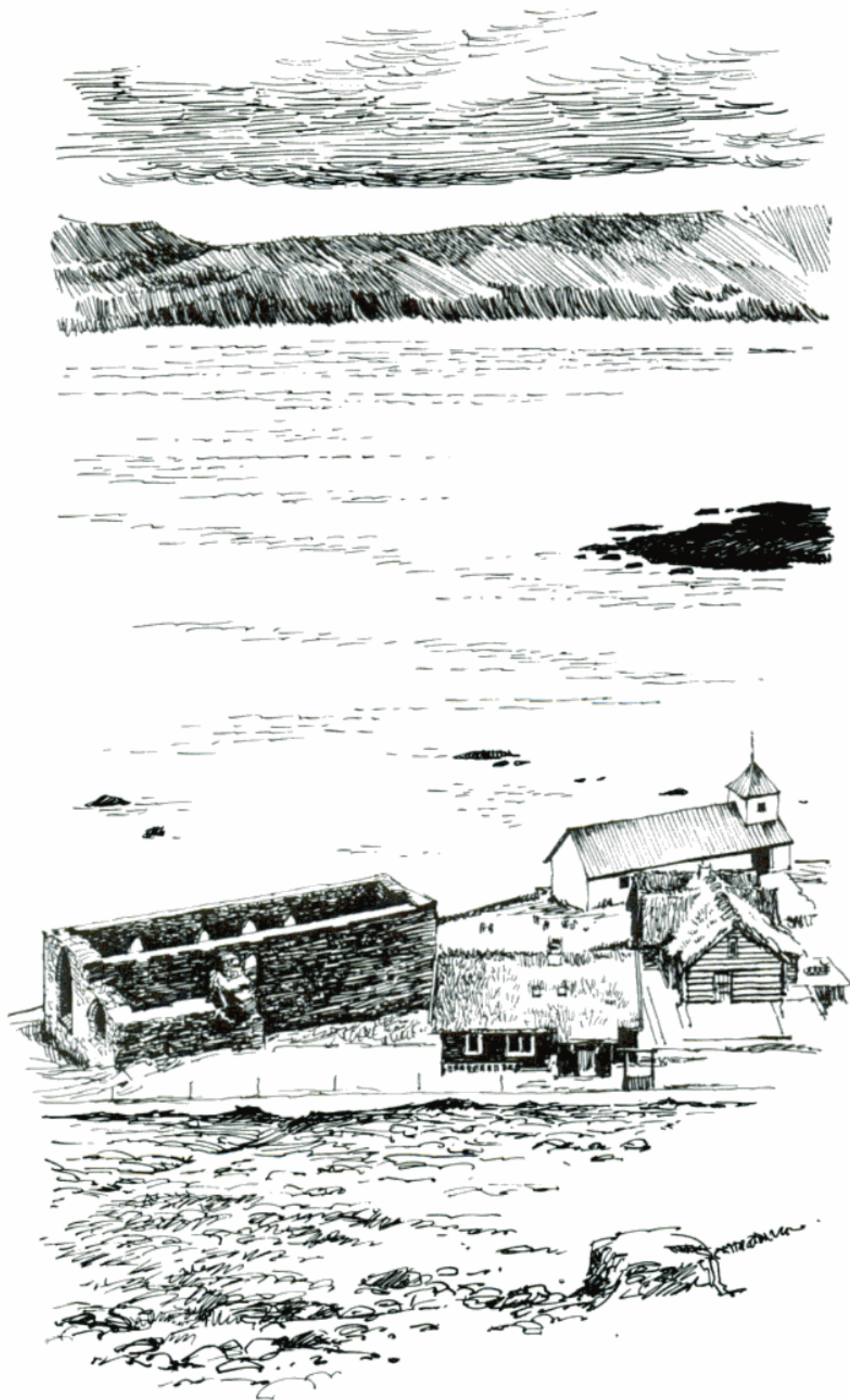
„Nú fara vit øll út.“ Kári stóð við buss-hurðina. „Setið tykkum í grasið, so skal eg siga tykkum eitt sindur um Kirkjubø.“

„Kirkjubøur er eitt løgið navn,“ læt í Ellen.

„Nei, bøur er bøur - so nú sita vit á Kirkjubønum. Her eru tvær kirkjur.“ Hann hugdi omaneftir. „Har niðri stendur Mariu-kirkjan, og hon var bygd fyrst. Og her er múrurin, og aftan fyri okkum búði bispurin.“

„Sleppa vit inn í kirkjuna,“ spurdi Henrik.

„Ja, eg havi lykil,“ segði Kári. „Komið nú!“

Inni í Mariukirkjuni vóru veggirnir laðaðir. Kirkjustólarnir vóru úr viði, og teir sóu heilt nýggir út. Uni tók ein lítlan bræv-bjálva úr lummanum. „Hygg hesi frímerkini, skuldu hesir stólarnir ikki staðið her?“

„Nei, hasir stólarnir stóðu her fyrr í tíðini - hatta eru Kirkjubø-stólarnir, soleiðis verða teir nevndir.“

„Hvar eru teir nú?“ spurdi Uni.

„Teir eru á fornminnisavni í Danmark.“ Kári hugdi upp á Una. „Men kanska fáa vit teir heim aftur.“

„Tað var spell, eg hevði glett meg at sæð teir.“

„Jú, men sást tú ikki avstoypingarnar av teimum, nú vit vóru á fornminnisavninum,“ spurdi Martin og hugdi at frímerkinum.

„Og múrurin, hann er eisini á frímerkjunum.“ Henrik var nú komin útum. „Kanska verður hetta ein vøkur mynd.“

„Vilja tit hoyra eina gamla søgu hiðani.“ Nú vóru tey øll inni í múrinum. „Einaferð búði ein bispur, sum æt Ellindur, á garðinum her. Hann helt, at føroyingar áttu at havt sína egnu dómkirkju. Tað var um ár 1300.

Nakað av tilfarinum til dómkirkjuna var ført við báti higar. Og teir, ið fingi grótið til vegar og teir, ið skuldu evna tað til at laða, skuldu eisini hava løn. Brátt fór peninga-kassin at tømast.

Einastu ráðini vóru at leggja meiri skatt á fólk. Men ikki hóvaði hetta sunnan-monnum, teimum sum búðu sunnan fyri Hórisgøtu.

Norðan-menn royndu at útvega skattin, meðan sunnanmenn brýndu svørðini og øksirnar. Bardagi varð, og norðanmenn við bispi vunnu.

Árið eftir mannaðu sunnanmenn aftur lið. Teir fingtu tvey sjórænaraskip at herja norðanfyri, tí hetta fór at binda nógvar norðan-menn heima.

Men hesa ferð taptu norðanmenn, og bispurin mátti flýggja heim til Kirkjubøar. Men sunnanmenn hildu aftan á honum. Bispur læsti dyrnar. Og hóast sunnanmenn róptu uttan-fyri, vildi bispur hava mat-náðir. Síðan sleppur bispur sær gjøgnum eina loyni-gongd og upp á tann høga múrin.

Men sunnanmenn standa á varðhaldi niðriundir, og bispur fekk hvørki vátt ella turt í tveir dagar. Triðja dagin fell bispurin í óvit av svongd og tosta og datt niður av múrinum.

Men Kirkjubømúrurin stendur enn tann dag í dag. Og hann stendur sum eitt minni um hesa hending fyri umleið 700 árum síðani.“

„Hatta var ein long søga,“ segði Lone.

„Men koma tit ikki við inn í stokkastovuna.“

Tey fóru inn og sóu seg um.

„Komið inn higar!“ Mia stóð í durunum inn í eitt lítið kamar.

„Her hongur ein gamal rokkur á veggnum. Omma eigur ein tílíkan, og hon dugir eisini at spinna.“

Kári kom inn til teirra. „Omma tín,“ flenti hann. „Fyrr í tíðini vóru tað mest menn, ið spunnu. Hasin rokkurin er tungur at vinda.“

„Ja, men í dag orka gentur líka væl sum dreingir,“ svaraði Mia. „Og omma orkar at spinna!“

Lone kom inn. „Nú fara vit aftur til Havnar,“ segði hon. „Fyrst fara vit onku-staðni at fáa okkum at eta, og síðani fara vit í diskotek. Tað mugu vit oman á alt hetta prátið um gamlar dagar.“

Tinganes

„Orkar tú henda gangin?“ Uni kom yvir til Ellen. Ellen var bæði kinna-reyð og heit, hon hevði akkurát dansað við Per.

„Er tað ikki stuttligt?“ spurdi Ellen og fekk sær ein smakk av colafløskuni.

„Jú-ú,“ Uni visti ikki reiðiliga, hvat hann skuldi svara. „Men vit vóru ikki úti í Tinganesi - og enn er ljóst. Kemur tú við?“

Ellen fór yvir til Lone. „Eg fari ein lítlan túr við Una. Er tað í lagi?“

„Tað er í lagi,“ svaraði Lone. „Men bussurin fer til Vestmanna klokkan 23, og hann bíðar ikki eftir tykkum.“

„Ja, tað veitst tú um,“ flenti Ellen. „Vit síggjast.“

Uni og Ellen gingu oman á Kongabrunna.

„Her sært tú Eystaruvág - og har er Tinganes, og hinumegin Tinganes er Vestaravág.“ Ellen hugdi álvarsom upp á Una. „Sleppur tú ikki í dans?“

Uni tók í hondina á Ellen. „Jú, eg sleppi. Men mamma og pápi halda tað vera skeivt at drekka øl og dansa og tílíkt.“

„Eg tími heldur ekki at dansa við øllum dreingjum. Teir kunnu vera so fjákutir.“ legði Ellen afturat.

„Ellen, sum tú ert fitt. Eg óttaðist fyri, at tú fórst ekki at tíma at vera saman við mær, tá ið eg ekki dansaði.“ Hann klemmaði hondina á henni. „Kom nú fara vit út í Tinganes.“

Ellen rann niðan gøtuna millum tey smáu húsini. Tey flestu vóru svørt við flagtekju, og hini vóru ógvuliga lit-føgur.

„Hvar fórst tú? Ellen, hvar ert tú?“ Uni sá hana ekki, fyrr enn hann var komin út í Tinganes.

„Hygg, onkur hevur høgt okkurt í steinin her. Veitst tú, hvat hetta er? Hygg, sjógvurin, bryggjan og húsini. Hvat er hetta?“

„Hetta er Tinganes. Elsti ting-staður í heiminum.“

„Ja, tit eru ófør. Heimsins minsti høvuðs-staður. Heimsins elsti tingstaður. Hvat er ein tingstaður?“

„Tú veitst - hjá tykkum eitur tað jú fólka-tingið.“ Uni hugdi yvir á Busa-tanga. „Tíðin gongur. Vit mugu skunda okkum yvir til bussin, annars fer hann undan okkum.“

Tey komu í síðstu løtu. Motorurin gekk, og bussurin skuldi fara hvørja løtu.

Aliringar

„Hvat er hatta vit síggja úti á sjónum?“ Martin fór yvir til Ólav. „Tú veitst so nógv um fiski-skap. Hvat er hatta?“

Bussurin koyrði fram við Sunda-lagnum. Hetta var útferð nummar 2, og hesaferð fóru tey norður-eftir.

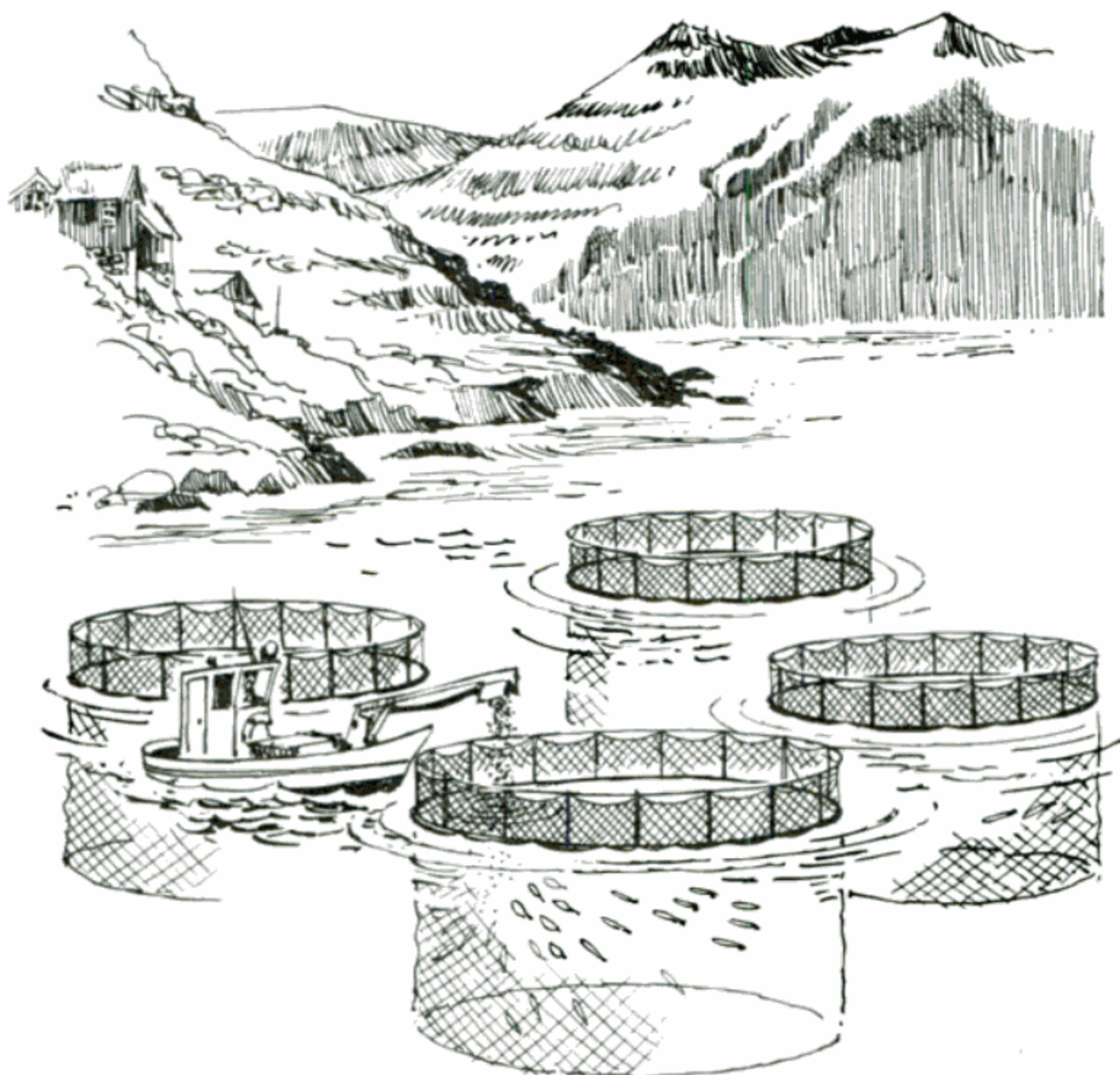
Áðrenn Ólavur fekk svarað, hoyrdist røddin á Kára í hátalaranum. „Hygg hasir stóru ringarnir í sjónum eru aliringar.“

„Aliringar vóru eisini í Kollafirði,“ segði Martin. „Ber eisini til at hava síl í aliringum?“

„Ja, onkur hevur síl, men tey flestu ala laks. Eg havi ofta verið við pápa og givið teimum. Hann hevur tveir aliringar, og har yður í laksum.“

Halla lurtaði, meðan Ólavur greiddi frá. „Ja, eg eigi eitt systkinna-barn, sum arbeiðir á eini smolt-støð í Eystur-oyggi. Har hava tey eini 900.000 smolt í einum stórum kari inni á støðini, og har er hiti inni. Eg havi sjálv verið har.“

„Tað veit eg væl,“ letur í Ólavi. „Tá ið eygna-rognið er um háltannað til tvey ár verður tað kallað smolt, og tá verður tað selt og síðani koyrt út í aliringarnar. Men tá vaksa laksarnir eisini skjótt.“

Martin hugdi at øllum aliringunum. „Hvussu mundi tað verið at siglt út um náttina og fiska laksar úr ringunum,“ spurdi hann.

„Ert tú óður í høvðinum, tað hevði verið at stolið.“

„Vilja tit hoyra, hvat systkinnabarn mítt einaferð fortaldi.“ Halla setti seg undir liðina á Martin. „Einaferð í vetur vóru fleiri laksar tiknir úr tveimum aliringum.“

„Hvør hevði tikið teir?“ Martin hugdi forvitin upp á Hallu.

„Ja, fólk stóðu á varðhaldi inni á bakkanum, og á miðjari nátt sóu tey nakrar myrkar skuggar úti við ringarnar. Tey róðu út at vita, hvør tað var, men einki var at síggja.“

„Ja, men hvat var tað so.“ Martin var so forvitin.

„Ja, so stóðu tey aftur á varðhaldi aðru nátt. Og aftur komu hesir myrku skuggarnir upp úr sjónum. Men mánalýsi var, og nú sást, hvørjir tjóvarnir vóru. Tað vóru kópar.“

„Hasir kóparnir dugdu bæði skjótt og væl at fáa sær ein bita.“

„Ja, ein skjótur máti hjá honum, ið átti ringarnar, at missa nógvan penging. Kóparnir høvdu bitið hol á ringarnar, og nógvur laksur var sloppin út.“

„Tann, sum tá sat við eini tráðu,“ suffaði Martin.

„Ja, tað gjørdu fleiri, “ legði Halla afturat.

Uni kom yvir til teirra. „Tú skalt eiga hetta, Martin,“ segði hann og gav Martini ein lítlan brævbjálva.

„Frímerki við fiskum á! Túsund takk. Nú fari eg at savna frímerki.“

Onnur trøll

Nú vóru tey komin til brúnna um Streymin. Nógv skýggj vóru, so ljós og skuggi vóru hvørt um annað á homrum og líðum hinumegin.

„Hygg, har er Eiðiskollur har yviri. Eiðiskollur er eitt forberg,“ segði Mia. Hon sat undir liðini á Ellen. „Hatta mást tú eisini tekna.“

Nú koyrdu tey norðureftir. So var ein bugur á vegnum, og bráðliga sóu tey ein stóran foss.

„Kunnu vit steðga her?“ rópti Henrik. „Eg ætli mær at taka eina mynd. Hetta er vakrasti fossur, eg nakrantíð havi sæð.“

„Ja, hatta er fossurin í Fossá.“

„Tá ið vit steðga næstu ferð, síggja vit oman í Tjørnuvík,“ Lone hevði tikið mikrofonina. „Tá síggja vit eisini Eiðiskoll og Risan og Kellingina.“

„Risin og Kellingin, hvat er tað,“ spurdi Ellen.

„Tað eru tveir drangar, sum standa úti fyri Eiðiskolli,“ svaraði Lone. „Teir líkjast einum risa og konu hansara.“

„Lurtið nú væl eftir,“ segði Lone, tá ið bussurin steðgaði.

„Søgnin sigur, at einaferð ætlaði Ísland at flyta Føroyar yvir til sín og sendi tí ein stóran risa og konu hansara at fáa flutt oyggjarnar til Íslands.“

Tey komu bæði fram við Eiðiskolli. Risin varð standandi úti í sjónum, meðan kellingin fór upp á kollin at leggja fetil á. Fyrsta takið, hon tók, var so fast, at Ytri Kollur skrædnaði frá. Hon royndi tí at fáa fetilin fastan á einum øðrum stað á Kollinum, men ikki bar til, og nú tók dimmið at lætta.

Hon skundaði sær tí oman til risan, sum stóð úti í sjónum og bíðaði eftir henni, men ov leingi høvdu tey drálað, tí tá ið tey skuldu vaða leið sína aftur til Íslands, reis sólin úr havi, og tey gjørdust bæði til steinar.

Ein onnur søgn sigur, at tey vóru send at fáa korn úr Føroyum, tí kornneyð var heima í Íslandi. Tað sæst, at kellingin hevur posa á bakinum.“

Bygdin har norðuri

Tey vóru nú á veg oman til Tjørnuvíkar. Har var sera bratt og vegurin smalur. Ein bilur kom niðan ímóti teimum.

„Hvat gera vit nú?“ Per reisti seg upp. „Vit kunnu ikki bakka her - og vegurin er nógv ov smalur, til tveir bilar at mótast.“

„Tvætl í teg,“ flenti Kári. „Eitt víkistað er beint aftan fyri handa bilin. - Hygg nú bakkar hann.“

Niðri í bygdini koyrdu tey um eina lítla brúgv. Og ein riðil av hundum kom goyggjandi ímóti teimum.

„Bíta teir?“ spurdi Ellen. Hon ræddist hundar.

„Nei, hatta eru seyða-hundar. Teir vilja vísa gestablídni og bjóða okkum væl-komnum til bygdina.“

„Nú fara vit at fáa okkum ein bita,“ segði Lone, tá tey vóru komin út úr bussinum. „Vit hava eina stóra eskju við matpakkum, hvør hjálpir mær at bera?“

„Hatta bera Ólavur og eg,“ Randi fór inn aftur í bussin. „Skulu vit bera eskjuna oman á sandin?“

„Nei, set hana bara við grót-garðin her,“ segði Lone, „so fari eg at leita eftir manninum, sum eigur kioskina, Kári hevur ringt til hansara og sagt, at vit koma.“

Eina løtu seinni sótu tey á tí laðaða grót-garðinum og ótu breyð og hugdu út í hav, meðan sólin bakaði bakið á teimum.

„Hygg,“ segði Kári. Her endar vegurin, og her eru fjøll til triggjar síður og opið út í hav.“

„Hvussu sleppa vit so vesturum?“ spurdi Per.

„Ja, so mugu vit upp um fjøll.“

„Tað kundi verið spennandi. Hvør kemur við,“ rópti Per.

„Sissa teg.“ Halla togaði í armin á Per.

„Hevur tú ikki sæð hamrarnar og gjáirnar. Hvussu heldur tú, tú sleppur yvirum, tá tú ikki ert stað-kendur?“

„Hoyr nú hana,“ snerkti Per. Í somu løtu sneiddi ein vøru-vognur inn framman fyri kirkjuni, og Pauli leyp út.

„Hvaðani kemur tú, Pauli mammu-beiggi?“ Mia rann yvir og tók um hálsin á honum.

„Heimanifrá, og eg skal vera generalur hjá tykkum,“ flenti Pauli. „Hvør kemur við í hagan.“

„Hurrá,“ rópti Per og skumpaði undir Kára. „So slapp eg kortini niðan í hagan.“

„Ja, men tú hoyrði tað, ið Halla segði. Tað er ikki sum at siga tað, at fara niðan hagar. Minnist til floytuna og havið eina breyð-flís og turrar hosur við,“ segði Kári.

„Og eitt afturat, hóast eg eri staðkendur, fari eg ikki einsamallur við tykkum øllum niðan í hagan. Her mugu fleiri vaksin við,“ segði Pauli.

„Eg fari, ið hvussu so er, ikki niðan í hagan.“ Ellen hugdi rundan um seg. „Her er ov mikið at hyggja at.“ Hon tók dagbókina fram. „Hygg høsnini, sum ganga har, og veltarnar har niðri á sandinum.“ Hon setti seg at tekna.

„Ja, tað sær út, sum tey velta eplir á sandinum.“ Lone fór oman til ein mann, sum stóð og hampaði um eina veltu. „Hví velta tit epli niðri á sandinum,“ spurdi Lone.

Maðurin hugdi upp. „Tað kann eg so væl siga tær.“ Hann hugdi niðaneftir. „Víkin vendir norðureftir, og sólin fer niður fleiri tímar fyrr uppi í bønnum enn her. Og epli vaksa væl í sandi.“

„Hvat var við sólini?“ Ellen hugdi rundan um seg.

„Jú, hana síggja vit ikki fýra mánaðir av árinum,“ svaraði maðurin, „her er so høgt uppfyri.“

Pauli kom yvir til teirra. „Nú er ikki at bíða, men leggja til brots, meðan líkindi eru. Skjótt kann veðrið skifta. Kári savnar eini 12-14 børn saman, og so fara vit.“

„Hvat við okkum, um tað fer at regna,“ spurdi Lone. „Skulu vit so bara sita í bussinum og bíða?“

„Nei, tit kunnu fara oman til systkinabarn mítt. Hann býr við kioskini. Hann hevur ein lykil til bygdar-húsið, og hann veit um tykkum.“

„Tað er í lagi.“ Lone hugdi rundan um seg. „Nú fara vit niðan at hyggja at teimum 12 víkingagrøvunum.“

„Kanska finna vit onkran sjáldsaman stein,“ letur í Una.

„Nei, nei, tú kemur við okkum.“ Kári togaði í armin á Una. „Vit mugu hava stað-kendar menn við okkum.“

Hvar er floytan

„Sum her eru nógvir grót-garðar.“ Henrik gekk beint undan Paula og tók myndir.

„Ja, vit mugu royna at verja ta mold, vit hava.“ Pauli hugdi uttan um seg. „Ansið eftir leysum gróti,“ rópti hann. „Her er illgongt og lætt at detta.“ „Ja, og vit órógva seyðin, tá ið grót og steinar fara á rull.“

Nú var eingin gøta longur. „Vit mugu upp um henda hamaran,“ segði Pauli. „Bíðið her, meðan eg fari at hyggja, hvar best er at fara fyri leysum gróti.“

„Nú mugu tit fylgjast tvey og tvey,“ segði Kári, „og haldið hvørt í annað, so tit ikki detta.“

Pauli tók í hondina á Sofie. „Kom her lítla mín, her er ikki so ill-gongt.“ Hini komu aftaná, og tá ið tey vóru komin niðaná, spurdi Per: „Hvussu sleppa vit yvir um hasa gjónna?“ Hann var ikki sørt ræddur.

„Vit skulu ganga longur niðan,“ segði Uni. „Har sleppa vit yvir um ána. Lít tú bara trygt á Paula.“

Nógvur seyður var oman fyri hamaran. Har var ikki so bratt.

„Um nú eitt lamb verður fyri tí óhappi at detta í gjónna,“ spurdi Henrik.

„Ja, helst doyr tað. Ella um tað er komið í óføri, og seyðamaðurin fær eyga á tað, kann hann kanska bjarga tí. Eg havi latið mær sagt, at abbi mín hevur borið lamb, sum er komið í óføri. Hann bar tað í tonnunum upp úr gjónni.“

„Nú skuldu vit skjótt verið komin niðan,“ segði Pauli eina lötú seinni. „Men mjørki fer at koma - so tað er ikki vist, at vit síggja so nógv.“

Hann hevði ikki meira enn hálvtałað orðið, tá køvdi hann av.

„Halla, - Randi.“ Per var hjart-kiptur. Hann sá ikki eina hond fyri sær. Hann kendi seg heilt einsamallan.

Kári rópti: „Setið tykkum niður og farið ikki av fetanum, tí ein gjógv er nærindis, og heilt stutt er niðan á eggina. Vit mugu sita eina lötú og vita, um mjørkin lættir.“ Kári klemmaði hondina á Miu. „Bara nú øll eru her.“

„Tit fara ongan veg, meðan eg telji, um øll eru her,“ segði Pauli. „Jú, 13, tað vóru øll, Kári?“

„Vit høvdu 14 børn við, tað er púra vist, tí eg kannaði allar ryggsekkirnar, áðrenn vit fóru til gongu, so eitt barn er burtur.“ Kári hugdi rundan um seg.

„Hvør er tað?“ Kári floytaði út í mjørkan, men har kom einki svar. Nú var so kvirt, at børnini hoyrdu sítt egna hjarta banka. Nú vóru tey bangin.

„Hugsið tykkum væl um,“ segði Pauli. „Tit skuldu fylgjast tvey og tvey hvør av tykkum gongur einsamallur?“

Ein lötú gekk, so rópti Ólavur: „Sofie fylgdist við mær, men nú síggi eg hana ikki.“

Hvør hevur sæð Sofíe, beint áðrenn hann køvdi av í mjørka?“ spurdi Pauli.

„Eg sá hana,“ letur í Randi. „Hon gekk beint framman fyri mær, - og alt í einum var hon burtur.“

Kári hugdi at kumpassini. „Hon fylgdist við okkum niðan í ein út-nyrðring. Nú mugu tit fylgjast við mær og Paula og halda í hondina hvørt á øðrum. Tit skulu ikki vera bangin, vit ganga fót fyri fót.“

Kári floytaði - lurtaði og floytaði aftur. Tey komu fram á eitt ból.

Kári rópti: „Sofie, ert tú her?“ Einki svar. Hann slepti hondini á Hallu og hugdi inn í bólið. Hann hoyrði onkran anda, og har, har lá Sofie.

Sofie skríggjaði og tveitti seg í favnin á Kára. Kári streyk henni eftir hárinum. „Sissa teg, vit eru her øll. Men hví brúkti tú ikki floytuna?“

„Eg hevði gloymt hana,“ teskaði Sofie. „Og eg eri so bangin.“

„Kom nú,“ Kári tók í hondina á henni.

„Nei, eg tori ikki.“

„Tú hevur fingið ein skelk. Vit bíða eina løtu, so lagar tað seg,“ uggaði Kári.

Kári mátti næstan bera Sofie út úr bólinum. Halla kom ímóti teimum. „Hevur tú einki gott í ryggsekkinum, Kári?“

„Jú, turrar hosur - keks og rosinur.“

„Og so havi eg sjokolátu,“ segði Pauli. „Nú seta vit okkum her við bólið at fáa okkum okkurt styrkjandi niðurum. Tað treingja vit so sanniliga til.“

Meðan tey sótu har, lýsti í.

„Sum her er vakurt,“ søgdu Randi og Mia. „Nú mugu vit skunda okkum oman, so hini ikki verða bangin um okkum, vit hava verið burtur í meira enn 2 tímar.“

Men Sofie fór at gráta og vildi ikki av fetanum.

„Kom nú, Sofie,“ Halla tók um hana. „Vit skulu leiða teg.“

„Ja, manna teg nú upp, tín gal-geska,“ segði Pauli.

„Nei, lat hana bara gráta,“ segði Kári. „Tað hjálpir.“

Hvíti opalurin

Nú vóru trýggir dagar lidnir, síðani tey vóru í Tjørnuvík. Tað rann væl saman millum flokkarnar. Ellen og Halla vóru farnar vestur í Vágar. Tær sótu og drukku kaffi í tí hugnaliga køkinum hjá ommu Una.

„Eru Uni og tú skyld?“ spurdi Ellen.

„Ja, men tað er langt burtur. Eg haldi, at omma Una og omma mín eru systkinabørn.“

Tær høvdu verið á flogvøllinum við Lone. Hon skuldi heim ein dag undan hinum, og Sofie og Per fóru við henni.

„Sum dagarnir hava gingið skjótt,“ suffaði Ellen. „Tað kundi verið í gjár, at vit fóru á flogvøllin eftir Lone og teimum.“

„Og vit eru øll vorðin so væl,“ segði Halla. „Vit vóru so spent at vita, hvussu hesi donsku vinfólkini vóru.“

„Kemur Uni ofta higar?“ spurdi Ellen varin.

„Ja, hvat skuldu vit gjørt, um hann ikki var?“ Omma Una smíltist. „Hann kemur higar og hjálpir okkum við hoynum og øðrum.“

„Og kemur á flot við mær.“ Abbi Una var komin inn í køkin. „Enn havi eg ikki lagt frá mær. Uni kemur higar við skerpikjøti og fer heim aftur við fiski.“

„Men hvar bleiv hann av,“ omman hugdi út gjøgnum vindeygað.

Í somu løtu hoyrdu tey eitt flogfar. „Hatta er flogfarið, sum fer til Danmarkar,“ rópti Halla. „Sum tað flýgur lágt. Tey høvdu helst sæð okkum, um vit veittraðu til teirra.“

„Eg var bangin fyri, at eingi flog-líkindi fóru at verða í dag,“ segði Ellen. „Tað kann vera so skjótt hvønn vegin her við mjørka.“

„Góðan dag.“ Tað var Uni, sum kom inn. „Hoyrdu tit flogfarið? So vóru flog-líkindi kortini. Annars vóru veðurtíðindini í morgun einki serlig.“ „Ná, tit eru komnar? Ja, eg sá súkkulurnar hjá tykkum.“

Tey sótu leingi og prátaðu um, hvussu stuttligt tey høvdu havt tað saman hesa tíðina.

„Tit mugu síggja gæsna hjá okkum,“ segði omman.

„Eg vaski upp fyrst,“ segði Halla. „Farið tit bæði bara undan.“

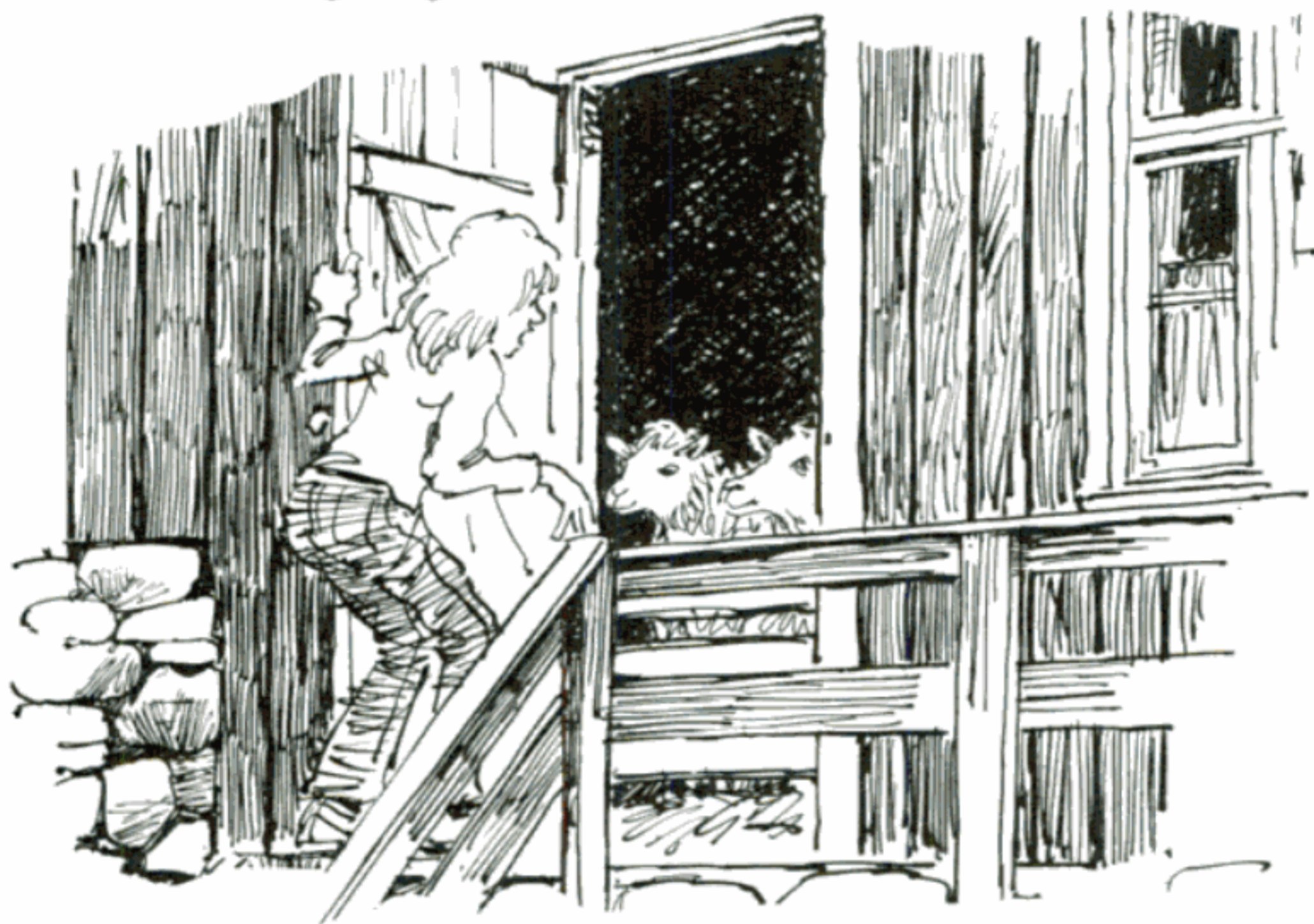
Ellen og Uni fóru aftur um húsini. Har gekk ein gás við 10 gásarungum.

„Far ikki so nær,“ Uni tók í armin á Ellen. „Hon kann bíta.“

„Sum ungarnir eru fittir.“ Ellen setti seg niður at húka, so hon rættiliga sá gásarungarnar. Teir vóru næstan fjaldir í tí síða grasinum.

„Nú er aftur frálíkt veður,“ segði Ellen. „Skulu vit ekki ganga ein túr, áðrenn vit súkkla til Oyragsjár?“

„Jú-ú, það kunnu vit gott.“ Uni stakk hondina í lumman. Har lá steinurinn, hann hevði funnið við Varmakeldu. Hvussu skuldi hann bera seg at. Hann vildi so fegin givið Ellen hann.

„Bíða her,“ stamaði hann. Men Ellen var longu á veg niðan trappurnar. „Eg fari eftir dýnujakkanum,“ rópti hon. Hon læt hurðina upp. Men hvat var hatta. Framman fyri henni stóðu tveir seyðir.

„Ert tú farin í fjósið at geva seyðunum?“ rópti Halla. Nú var hon liðug at vaska upp. „Ja, fjósið er bygt fast í húsini, það sparir um gongd, serliga um veturin.“

„Kom, so fara vit.“ Tey trý fóru oman á sandin. „Har er tað,“ Ellen hoppaði og flenti. „Hasin fingurin, sum eg teknaði í dagbókina. Trøllkonufingur.

„Kom vit ganga eitt petti afturat. Eg fari at henta mær nakrar steinar.“ Halla tók ein flatan stein. „Kári fer at hjálpa mær at slípa hann.“

„Kom Ellen - so fara vit bæði.“ Uni rodnaði. Hvussu skuldi hann siga tað.

Hann tók steinin upp úr lummanum. „Ellen,“ stamaði hann. Hon hugdi upp á hann. „Rætt mær hondina. Eg havi okkurt, sum eg vil geva tær?“

„Hvat er tað.“ Ellen hugdi at steininum. „Hetta er jú ein skreytsteinur!“

„Hetta er ein opalur - ein hvítur opalur.“ Uni vendi sær burtur. „Kári hevur hjálpt mær at slípa hann og bora hol í. Hevði tú tímað at gingið við honum?“

„Um eg hevði tímað!“ Ellen flenti og græt, og so mussaði hon hann á kjálkan.

„Ansa tær,“ segði Halla, „tá ið bilarnir koyra í land. Her er so trongligt.“
„Lat teir bara koyra,“ segði Ellen. „Vit hava góða tíð. Vit skulu ikki við flogfarinum, og her er nógv at síggja.“

„Ja, tað er gott, at vit hava súkkurnar við.“ Halla sat longu á súkkurni og stríddi seg niðan brekkuna.

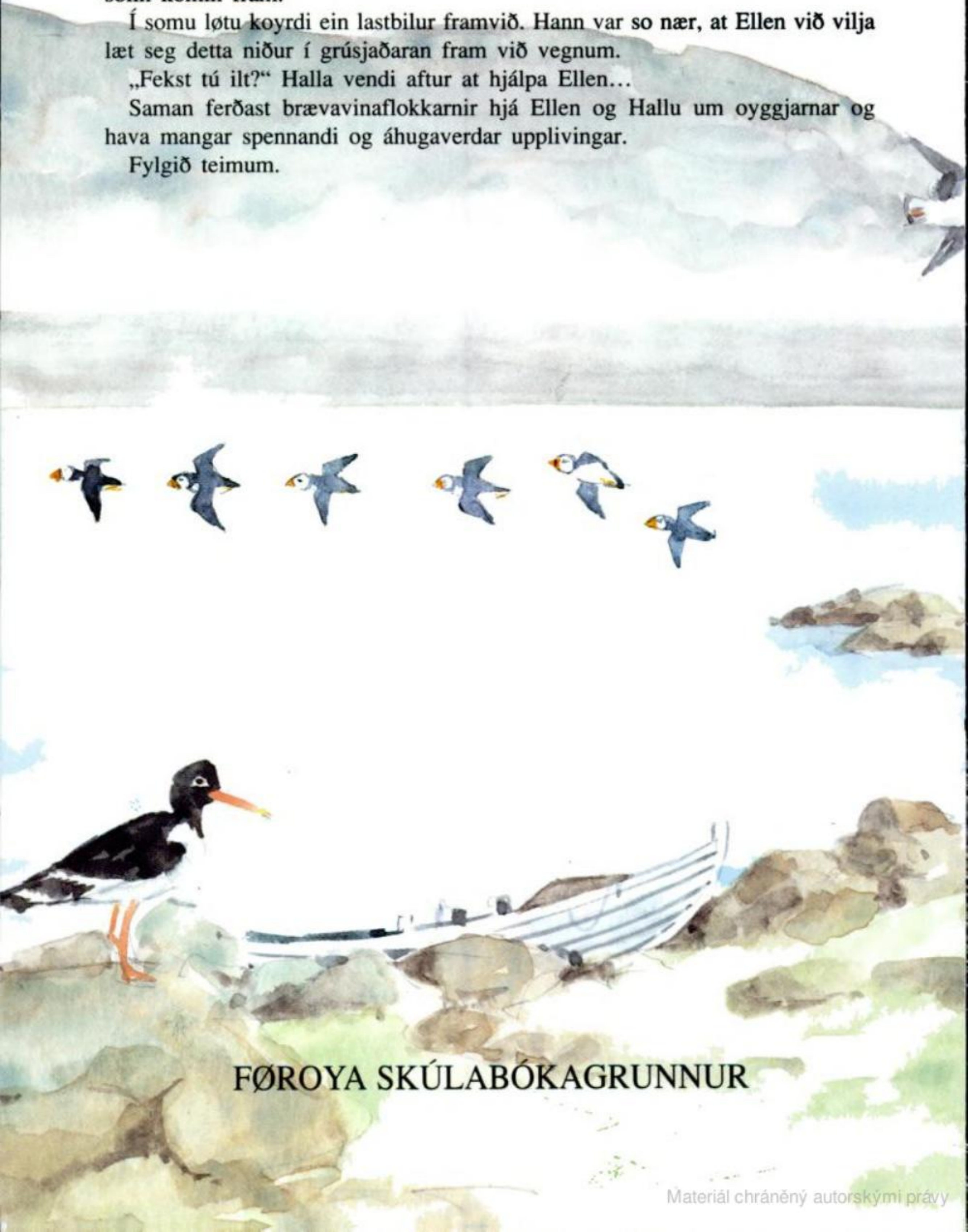
„Bíða mær,“ rópti Ellen. „Eg má lata meg úr troyggju og hógvu,“ Nú var sólin komin fram.

Í somu løtu koyrdi ein lastbilur framvið. Hann var so nær, at Ellen við vilja læt seg detta niður í grúsjaðaran fram við vegnum.

„Fekst tú ilt?“ Halla vendi aftur at hjálpa Ellen...

Saman ferðast brævavinaflokkarnir hjá Ellen og Hallu um oyggjarnar og hava mangar spennandi og áhugaverdar upplivingar.

Fylgið teimum.

FØROYA SKÚLABÓKAGRUNNUR